

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 89 (12.414)

Trst, sreda, 16. aprila

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD
Stretto De ... 20

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200

Sedemdeset civilistov ubitih v Tripolis

REAGAN NAPADEL LIB

Libijske rakete proti Lampedusi - Nobene izjave Gadafija
Previdno zadržanje SZ - Trezno stališče italijanske vlade

Sramota za človeštvo

BOGO SAMSA

Ameriška letala so prejšnjo noč bombardirala dve libijski mesti in u-
bila preko sedemdeset ljudi: mož, že-
na, otrok, ranjencev je sto. Napad naj
bi bil usmerjen na vojaške objekte,
dejansko pa je prizadel predvsem ci-
vilno prebivalstvo. Moderna vojaška
tehnika omogoča s tako imenovanimi
»inteligentnim« bombami, ki so vo-
dene vse do cilja, skoro stodstotno
točne zadetke. Očitno je torej imel a-
meriški vojaški napad teroristični zna-
čaj povračila za libijske teroristične
napade, za katere ameriška admini-
stracija obtožuje polkovnika Gadafija.

Libija je odgovorila z izstrelitvijo
dveh raket, katerih domet ne doseže
skrajno južnega italijanskega otočka
Lampeduse in ki so padle pred oto-
kom v morje in niso povzročile nobe-
ne človeške ne materialne žrtve, ozi-
roma škode.

Osebnost polk. Gadafija je prav go-
tovo problematična, kot je izredno re-
sno vprašanje mednarodnega teroriz-
ma in tudi državnih central, ki ga
podpirajo. Toda nekaj je nesporno to-
čno: ameriški bombni teroristični na-
pad, je prav tako mednarodni terori-
zem z vrsto izredno negativnih po-
sledic. Povzroča mednarodno zaostri-
tež, ločuje ZDA od evropskih zavezni-
kov in predvsem ničesar ne rešuje.
Prav obratno, odnosi v Sredozemlju
so še bolj napeti, terorizem ni bil po-
ražen, ZDA pa so izgubile dober del
svojega mednarodnega ugleda.

Zadržanje italijanske vlade je bilo
resno, trezno in odgovorno in ni slu-
čajno, da se je v senatu ob izjavah
predsednika vlade Craxija ustvarila
zelo široka enotnost, ki je zajela ve-
čino senatorjev z izjemo neofašistič-
nih mislovcev ob že tradicionalni za-
držanosti republikancev.

Bistvo problema je prav gotovo v
iskanju mirnih rešitev in glede tero-
rizma v političnih rešitvah, ki naj
odstranijo vzroke, okoliščine, zaradi
katerih terorizem nastaja in ki ga po-
gojujejo. Bombni teroristični napadi
prve velesile modernega sveta pa so
samo sramota za vse človeštvo.

SANDOR TENCE

RIM — Italija se je včeraj proti svoji volji
znašla v zelo nevarnem vojnem vrtincu. Nočni
ameriški napad na Libijo, ki je bil sicer napo-
vedan (a mnogi so na tihem upali, da se bo
Reagan omejil na grožnje), in nato v poznih
popoldanskih urah še raketni napad na Lampe-
duso pomenita hudo preizkušnjo za italijansko
vlado in za njeno zunanjepolitično usmeritev,
ki je bila v preteklosti tolikokrat predmet po-
lemik med večino in opozicijo ter v zadnjem
času tudi znotraj večinske koalicije. Če oce-
nimo včerajšnji potek in zaplet dogodkov pa
lahko rečemo, da je v odločilnih trenutkih pre-
vladala previdnost in istočasno razsodnost, v
trdnem prepričanju, da je treba na vsak na-
čin zaustaviti spiralo nasilja ter spet odpreti
pot politiki in diplomaciji. Predsednik vlade je
iz parlamenta pozval vse politične sile in vso

Ameriški bombniki, ki so vzleteli z oporišč v Veliki Britaniji, so včeraj
bombardirali Tripolis, Bengazi in Sidi Bilal. Napad je bil, po besedah ameri-
škega predsednika Reagana, uperjen proti vojaškim objektom in generalnemu
štabu polkovnika Gadafija, dejansko pa so letala bombardirala tudi naseljena
področja, pri čemer je bilo ubitih 70 civilistov, več deset pa je bilo ranjenih.
Med žrtvami je tudi Gadafijeva hčerka, morda pa je bil ranjen tudi sam
Gadafi. To bi se namreč dalo sklepati iz edinega včerajšnjega posnetka
libijskega voditelja, ki je bil vidno utrujen in je imel glavo ovito v mnogo
večji turban kot običajno.

Libija je v odgovor včeraj popoldne sprožila dve raketi proti italijanskemu
otoku Lampedusi, zaradi prekratkega dometa pa sta raketi padli v morje dve
milji pred obalo.

Ta izredno nevarna zaostritev odnosov v Sredozemlju je vzbudila val pro-
testov in reakcij. Zahodna Evropa v glavnem ponavlja stališče, da je treba
preprečiti spopade in doseči sporazum za pogajalsko mizo ter da se z nasiljem
ni mogoče boriti proti mednarodnemu terorizmu. Reakcije Sovjetske zveze
so zaenkrat previdne, vendar pa je Moskva že odpovedala potovanje zunanjega
ministra Ševardnadzeja v ZDA. Odločna je bila obsodba s strani sovjetskega
predstavnika v Varnostnem svetu OZN, ki je sinoči na zahtevo Libije začel
razpravljati o zadnjih dogodkih v Sredozemlju. Tudi arabske države obsojajo
agresijo, vendar obstajajo razlike v stališčih. Pač pa OPEC ni sprejel zahteve
Libije, ki je predlagala popolno prekinitev dobave petroleja Združenim državam.

V Italiji so, kljub razburjenju zaradi napada na Lampeduso, stranke ohrani-
le mirno kri in Craxi je naletel na skoraj soglasen ugoden odziv na stališče,
da je treba vse spore premestiti s pogajanjem in ne z vojnimi akcijami.

NA 2., 3. in 12. STRANI

Prva konkretizacija groženj o napadih na oporišča v Italiji

Libija izstrelila raketi proti Lampedusi

Le psihološki učinek neuspelega napada

RIM — »Včeraj ob 17. uri sta na Lampedusi
eksploziji dvignili dva stebra vode pred radarskim
opazovalnim stolpcem sistema Loran. Padalci in ka-
rabinjerji niso na kraju ugotovili nobene škode«. S
temi besedami je predsednik italijanske vlade
Craxi potrdil včerajšnji libijski napad na Lampe-
duso. Predtem je namreč vladala popolna negoto-
vost, saj sta tripoliški radio in tiskovna agencija
»Džana« sporočila, da so kot odgovor na ameriško-
atlantsko agresijo na libijsko ozemlje uničili ra-
darsko postajo na Lampedusi.

Zgodilo se je torej tisto, kar je tolikokrat za-
grozil Gadafi. Da pa bi bila mera polna, je vče-
raj nekaj ur pred neuspelim napadom na Lampe-
duso libijski veleposlanik v Turčiji Mohamed Ab-
dulmalik kategorično zagotovil, da ne bo Libija
napadla sredozemskih evropskih držav, ker niso
dopustile, da bi Američani rabili njihovih oporišč.
Napad je seveda takoj povzročil italijansko reak-
cijo. Z letališča pri Trapaniju so vzleteli štirje
lovci prestrežni in dva lovška bombnika, saj so
v začetku vsi mislili, da je napad na Lampeduso
izvedla kaka enota libijske mornarice. Pol ure so

letala prečesavala območje ob Lampedusi, ko pa
so vsi radarski sistemi južne Italije sporočili, da
niso opazili nobene libijske ladje ali letala, je bi-
lo vsem jasno, da so se Libijci poslužili dveh ra-
ket srednjega dosega. Dokončno potrditev je dal
Pentagon, ki je navedel, da so s satelitskih po-
snetkov ugotovili let dveh raket proti Lampedusi.

Po vsem sodeč so se Libijci poslužili raket
sovjetske izdelave zemlja-zemlja tipa »ščit«, ki
imajo le nekaj več kot 300 kilometrov dometa.
Če so torej raketi izstrelili z libijskega ozemlja,
je povsem razumljivo zakaj sta padli poldrugo
milijo pred obalo, saj je otok v bistvu izven tak-
tičnega dosega. Šlo je torej predvsem za psiho-
loški učinek in pri tem so Libijci zadeli v živo.

Na Lampedusi je zavladal preplah. Letalska
družba »AT« je že napovedala prekinitev poletov,
kar je sprožilo takojšen poseg ministra za promet
Signorileja, ki je ukazal preklicati ta sklep. Na
Siciliji so se v pristanišča vrnile vse ribiške ladje,
domala v vseh večjih krajih Italije so bile prote-
stne manifestacije proti amerškemu letalskemu
napadu na Libijo, ki vnaša novo napetost v Sredo-

zemlju in posredno vpleta tudi Italijo.

Italijanske oborožene sile so bile seveda še
pred napadom na Lampeduso alarmirane, budnost
so kasneje še okrepili. V vojaških krogih vlada
umirjen optimizem, saj skoraj izključujejo, da bi
lahko Libijci uspešni napasti italijansko ozemlje.
Povsem drugačne pa so ocene glede možnosti ka-
kega terorističnega napada arabskih skrajnežev.
Notranji minister Scalfaro je včeraj še poostri-
l budnost italijanskih varnostnih sil pred vsemi ame-
riškimi diplomatskimi in gospodarskimi predstavi-
ništv. Prav tako so poostriili budnost na vseh le-
tališčih, vsa oporišča NATO pa so proglasila dru-
gostopenjski alarm. Craxi, obrambni minister Spa-
dolini in šef diplomacije Andreotti so imeli včeraj
celo vrsto posvetovanj, saj predstavlja libijski na-
pad na Lampeduso nevaren kakovostni skok. Tudi
NATO v Bruslju je proučila novonastali položaj,
saj je bila Italija napadena.

Italijanski diplomaciji pa je sinoči končno uspe-
lo izročiti protestno noto libijskemu veleposlaniku
Šalgamu, s katero najodločneje obsojajo napad na
Lampeduso in napovedajo, da se bodo z vsemi
sredstvi postavili po robu novim napadom.

Skoraj enoglasno stališče v italijanskem parlamentu

Zaustaviti spiralo nasilja in odpreti pot politiki

razložil v poslanski zbornici in v senatu, je
naletelo na podporo vladnih strank (z izjemo
PRI) ter v glavnem tudi komunistov, ki po-
dobno kot po dogodkih v Sigonelli, cenijo do-
ločeno Craxijevo samostojnost od Bele hiše.

Od vladnega stališča (in torej tudi od o-
brambnega ministra Spadolinija) so se včeraj
distancirali le republikanci, najprej z načelni-
kom poslancev Battaglio in nato še s predse-
dnikom zunanjepolitične komisije La Malfa. Bat-
taglia je skoraj opravičil bombni napad ZDA,
pri čemer so ga poslanci proletarske demokra-
cije polemično pozdravili z ameriško zastavo,
Giorgio La Malfa pa je sinoči v zelo žolčnih
tonih napadel Craxija in celo namignil na ne-
varnost vladne krize, na katero pa bo Spado-
lini v tem trenutku zelo težko pristal. Zelo
kritični do Craxija so bili seveda fašisti, ra-
dikalc in komunisti pa so z nekoliko različnih
zornih kotov podprli obsodbo Reaganovega na-
pada. KPI ceni vladno zadržanje, pravi pa, da
bi morala Italija sedaj več narediti za osami-

tev agresivne politike ZDA.

Z veliko zaskrbljenostjo pa je Rim sinoči
reagirai na libijski napad proti otoku Lampe-
dusi. Predsednik vlade je z Andreottijem in
Spadoliniem takoj zapustil senat ter odšel v
Palačo Chigi, kjer so njegovi sodelavci po-
drobno orisali potek dogodkov. Craxi je zatem
stopil v stik s predsednikom Cossigo, ki je v
stalnem stiku z vlado in ki bo danes zjutraj
predsedoval najvišjemu obrambnemu svetu. Mi-
nistrski predsednik je nato spet šel v senat in
sporočil, da je Italija poslala Gadafiju ostro
diplomatsko noto v zvezi z napadom na Lam-
peduso in ga hkrati opozorila da ne bo več
dopustila podobnih napadov na državno ozemlje.

Do tukaj kronika včerajšnjih pretresljivih do-
godkov. Kaj se bo zgodilo danes je seveda ne-
mogoče napovedati, čeprav kljub vsemu vlada
tukaj v Rimu zmerni optimizem, da bo v pri-
hodnjih dneh napetost vendar nekoliko popu-
stila in da vsaj v Italiji ne bomo priča nepo-
trebnim polemikam.

Najhujši ameriški zračni napad po koncu vietnamske vojne

Ameriška letala bombardirala Tripolis in Bengazi

Na desetine mrtvih in ranjenih ter ogromna škoda

TRIPOLIS, WASHINGTON — Včeraj ponoči ob treh po srednjeevropskem času so nočne eksplozije razparale nočno tišino v Tripolisu, Bengaziju, pristanišču Sidi Bilal in na letališču Benna. Le slabe pol ure je trajal ameriški letalski napad na libijska mesta, ob 2.20 so ameriški lovski bombniki in prestrežalci izginili v noč, ne da bi se dvignilo eno samcat libijsko letalo. Libijska protiletalska obramba pa je bila srdita, a precej neuspešna, saj so kot kaže sestrelili samo en lovski bombnik in ne tri ali celo dvajset kot je to po napadu trdil tripoliški radio.

Za seboj so ameriška letala pustila zatemnjena mesta, ki jih je razsvetljeval le plamen požarov, medtem ko so se proti nebu dvigovali stebri dima. Število mrtvih je za sedaj še neznan, po trditvah Arabske lige je v letalskih bombardiranjih izgubilo življenje 70 oseb, na ducate je ranjenih, med njimi tudi dva Gadafijeva sinova. Cilj ameriškega napada je bila Gadafijeva rezidenca v Azizi, tripoliško vojaško letališče, vojaški objekti v pristanišču Sidi Bilal, vojašnica Džamahirija in letalsko oporišče Benina na območju Bengazija. Kot vedno pri takih bombardiranjih pa so jo še največ skupili civilni objekti. Ameriške bombe so namreč padale tudi na obljudena južna in vzhodna predmestja Tripolisa, poškodovale francosko in švicarsko veleposlaništvo ter težko prizadele predstavništvo Irana. Na desetine zgradb v Tripolisu in Bengaziju se je spremenilo v kup kadehih se ruševin.

Libijski radio je takoj po napadu pozval ves arabski svet, naj z orožjem odgovori »ameriškem terorizmu« naj z napadi odgovori na ameriški izziv. Ob grožnjah, da bodo razširili plamen vojne po vsem Sredozemlju, pa so Libiji po trditvah belgijskega veleposlaništva zaprosili za posredovanje, da ne bi Američani ponovili svojih letalskih napadov.

Pekel nad libijskimi mesti pa je bil že dolgo časa planiran, v bistvu od sobote, ko je Thatcherjeva dala

dokončno pooblastilo, da lahko Američani uporabljajo svoja oporišča v Veliki Britaniji za napad na Libijo. Ukaz o napadu pa je prispel v ponedeljek dopoldne. Že prej je bilo opaziti neobičajno dejavnost v oporiščih Lakenheath in Upper Heyford, kot da bi hoteli Američani Sovjetsko zvezo opozoriti, naj umakne svoje vojaške svetovalce iz libijskih oporišč. Resnici na ljubo je Sovjetska zveza še pred tem umaknila svoje vojne ladje iz tripoliškega pristanišča, ki so bile tam med zadnjo ameriško-libijsko krizo zaradi Sidskega zaliva.

Kot rečeno je ukaz o napadu prispel v ponedeljek dopoldne, popoldne ob 18. uri so eden za drugim vzleteli z britanskih oporišč lovski bombniki »F-111«. Osemnajst teh bombnikov se je nato v spremstvu kakih desetih letal cistern »KC-10« usmerilo proti jugozahodu. Francija in Španija nista namreč pooblastili preleta svojega ozemlja. V Biskajskem zalivu so se lovski bombniki prvič oskrbeli v zraku z gorivom. Ko so preleteli Gibraltarsko ožino, je španska radarska kontrola obvestila italijansko. Južno od Sicilije so se eskadri pridružila letala, ki so vzletela z letalonosilk America in coral Sea. Poleg 15 lovskih bombnikov »A-6« in »A-7« se jim je pridružilo še nekaj prestrežalcev »F-14« in »F-18«, ki so nudili kritje lovskim bombnikom. Pred napadom so se letala še enkrat oskrbela z gorivom in nato ob 2. kar po osmih urah letenja sprožila napad. Letala z letalonosilk so bombardirala območje Bengazija, medtem ko so lovski bombniki, ki so poleteli z britanskih oporišč bombardirali Tripolis in pristanišče Sidi Bilal.

Trinajst ur po začetku vojaške operacije so se včeraj pred zoro ameriška letala vrnila na britanska letališča. Le eno letalo so Libiji sestrelili, eno pa je moralo zaradi okvare prisilno pristati v Španiji. Končala se je tako največja letalska vojaška akcija ZDA po koncu vietnamske vojne.

Reagan označil napad kot dolžnostno samoobrambo

»zaradi dokazane vpletenosti Libije v terorizem«

NEW YORK — »Storil sem, kar sem moral storiti. Dokler bom v tej ovalni sobi, bodo ameriške sile takšne akcije, če bo potrebno, znova ponovile same. Samoobramba ni samo naša dolžnost, je tudi naša naloga«. S temi besedami je ameriški predsednik Reagan poskušal opravičiti včerajšnjo agresijo na Libijo.

Po uradni razlagi je Bela hiša ukazala napad zato, ker ZDA razpolagajo, kot je dejal Reagan v govoru, ki so ga v živo prenašale vse največje ameriške TV mreže, »s preciznimi in neizpodbitnimi podatki«, da je Libija uprizorila nedavni napad na disco club v Zahodnem Berlinu, da je pripravljala napad na ameriško veleposlaništvo v Parizu, ugrabitev ameriškega veleposlanika v Franciji in podobne akcije. Dokaz o libijski odgovornosti za napad na diskoteko naj bi tičal v treh šifriranih tajnih sporočilih, s katerimi da je Tripolis svoji ambasadi v Vzhodnem Berlinu naročil teroristični napad proti Američanom z namenom ubiti čimveč ljudi.

Tiskovni predstavnik Bele hiše Larry Speakes pa je izjavil, da so ameriške obveščevalne službe v zadnjem času samo v Afriki preprečile izvedbo 10 načrtovanih terorističnih akcij, ki naj bi jih pripravljala Libija in, da so iz Libije nedavno odšle v svet številne teroristične skupine, ki naj bi pripravljale bombne napade

na ameriška predstavništva in državljane v različnih državah.

Uradno opravičilo za največjo ameriško letalsko akcijo po vietnamski vojni je torej »obramba« pred libijskim terorizmom. Sklep o napadu je predsednik Reagan sprejel predvčerajšnjim popoldne na tajnem sestanku s svojimi najbližjimi sodelavci, ki doslej niso imeli enotnih pogledov na takšno akcijo. Najbolj naj bi pred prenatrpanimi potezami svaril obrambni sekretar Casper Weinberger, ki je predvideval, da bodo ameriške sile v napadu utrpeli določene izgube. Po trditvah Pentagona ameriške sile pogrešajo samo eno letalo tipa fantom III, ki je priletelo z oporišča v Veliki Britaniji.

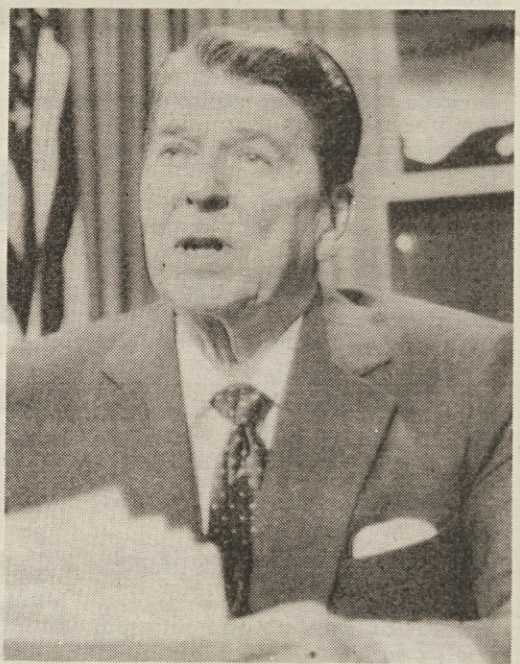
Od zahodnoevropskih vlad je samo britanska podprla včerajšnjo akcijo, najbolj pa je Washington razočaran nad ravnanjem Francije, ki ameriškim letalom, ki so poletela z oporišča v Veliki Britaniji, ni dovolila preleteti francoskega ozemlja. Predsednik Reagan je sinoči tudi izjavil, da »so bili napadi izpeljani tako, da bi minimizirali izgube med civilnim prebivalstvom«. Toda, kot poročajo ameriški dopisniki in kot je razvidno iz TV posnetkov, so bila v letalskem napadu zelo poškodovana tudi civilna naselja in civilisti in ne samo domnevni vojaški objekti, kot trdijo v Washingtonu.

Tukajšnja javnost je sicer v glavnem podprla akcijo Reaganove administracije. Tudi med ti-

stim člani ameriškega Kongresa, ki običajno nasprotujejo uporabi sile, to pot ni slišati ugovorov. V glavnem letijo pripombe samo na to, da je predsednik Reagan Kongres o včerajšnji akciji obvestil prepozno, oziroma, ko je bila že v teku. Po tako imenovanem zakonu o vojnih pooblastilih iz 1973. leta mora namreč predsednik o načrtovani vojaški akciji predhodno obvestiti Kongres. Akcijo proti libijskemu predsedniku Gadafiju, ki tukaj velja za »ameriškega sovražnika številka 1«, so podprli celo tako imenovani liberalni časopisi, ki na primer ostro napadajo Reaganovo politiko do Nikaragve. Današnji »New York Times« je v uvodniku zapisal, »da lahko ameriška javnost samo podpre in ploska zadnjemu napadu na Libijo in kaznovanju Gadafija«.

Razpoloženje na sedežu svetovne organizacije se seveda bistveno razlikuje. Na zahtevo Malte se bo danes nadaljevalo izredno zasedanje Varnostnega sveta. Malta je predlagala sprejem resolucije, ki pravi, »da uporaba sile ogroža znova svetovni mir in varnost« in v spor vpletene strani poziva, naj ga rešijo z mirnimi sredstvi v skladu z ustanovno listo OZN. Libijski predstavnik v OZN pa je izjavil, da poskušajo ZDA krivdo za vsak teroristični napad zvaliti na Libijo, da v ZDA vlada antilibijska histerija.

UROŠ LIPUŠČEK

Ronald Reagan

Na sestanku Koordinacijskega biroja

Neuvrščeni obsodili letalski napad ZDA

NEW DELHI — Koordinacijski biro neuvrščenih držav, ki se je včeraj na ministrski ravni zbral na izrednem zasedanju, je od vlade ZDA zahteval, naj prekine vse vojaške operacije proti Libiji. Hkrati je od Varnostnega sveta OZN zahteval takojšnje posredovanje, da bi zaustavili agresijo in preprečili nove napade na Libijo.

V dokumentu, ki so ga sprejeli soglasno, je poudarjeno, da so neuvrščeni z velikim presenečenjem sprejeli novico o vojaški akciji, ki so jo ZDA v sodelovanju s svojim zaveznikom iz pakta NATO Veliko Britanijo izvedle proti Libiji. To agresivno dejanje je toliko prej vredno obsodbe, ker so ZDA stalen član Varnostnega sveta in imajo zato največjo odgovornost za ohranitev mednarodnega mira.

Mednarodna skupnost je že obsodila vse teroristične dejavnosti, tako posameznikov, skupin ali držav. Dokument Koordinacijskega

odбора tudi poudarja, da so napadi ZDA na neko suvereno državo nesprejemljivi. Neuvrščeni izražajo vso podporo in solidarnost z Libijo in njenimi prizadevanji, da ohrani neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost. Hkrati so vladi in libijskemu narodu izrekli sožalje zaradi izgub v ameriškem napadu.

»To ameriško dejanje je v popolnem nasprotju z načeli listine OZN«, je dejal jugoslovanski zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarević v govoru na izrednem ministarskem zasedanju Koordinacijskega biroja neuvrščenih držav. Ostro je obsodil ameriško agresijo proti Libiji. Dizdarević je med drugim tudi dejal, da so bila kršena pravila mednarodnih odnosov. »Splošno priznana načela zamenjujejo s pravico močnejšega, da sam določa krivca in kaznuje, da izvaja nasilje in agresijo«, je rekel Dizdarević.

Stališči predsedstva SFRJ in predsedstva SZDL Slovenije

JUGOSLAVIJA UVRŠČA AMERIŠKI NAPAD

MED METODE MEDNARODNEGA TERORIZMA

BEOGRAD — Predsedstvo SFRJ se je včeraj sešlo na izredno sejo in preučilo najnovejše razmere v Sredozemlju, ki so posledica ameriškega oboroženega napada na libijsko-arabsko džamahirijo.

Predsedstvo je najostreje obsodilo oboroženi napad ZDA na Libijo in opozorilo, da gre za hladnokrvno kršenje suverenosti in ozemeljske celovitosti neodvisne in neuvrščene države in da to dejanje resno ogroža varnost, stabilnost in mir na tem območju in v svetu. Takšen razvoj dogodkov Jugoslavija spremlja z veliko zaskrbljenostjo.

Predsedstvo SFRJ je v izjavah 27. februarja in 25. marca opozorilo na nevaren razvoj položaja v Sredozemlju in tudi na nedopustne demonstracije vojaške moči, ter na možnosti za ohranitev miru, varnosti in sodelovanja na območju Sredozemlja.

Predsedstvo SFRJ je poudarilo nujnost takojšnje prekinitve agresivnih vojaških operacij ZDA in angažiranja mednarodne skupnosti, posebej gibanja neuvrščenih, OZN in varnostnega sveta, da bi v tem delu sveta znova zavladala mir in stabilnost ob doslednem spoštovanju neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske celovitosti Libije. Predsedstvo SFRJ pričakuje, da bo pri nosilcih te vojaške akcije prevladala odgovornost, da bi se izognili nadaljnjemu širjenju in podaljševanju te intervencije in ohranili mir ter varnost v tem delu sveta in preprečili splošno zaostrovanje mednarodnega položaja. (dd)

LJUBLJANA — Predsedstvo republiške konference SZDL Slovenije je na včerajšnji seji najostreje obsodilo napad oboroženih sil Združenih držav Amerike na neodvisno neuvrščeno libijsko republiko.

Napad predstavlja vojaško intervencijo, ki jo je mogoče označiti kot metodo mednarodnega državnega terorizma. Tembolj preseneča in zaskrbljuje, da se je to zgodilo prav v času, ko je celotna in še posebej evropska javnost pričakovala prve sadove procesa mednarodnega sporazumevanja, ki so ga obnovili s tolikšnimi težavami in v času, ko so prav Združene države Amerike same intenzivno apelirale na mednarodno skupnost, da sodeluje pri preprečevanju vseh oblik terorizma.

Za take metode ne more biti opravičila. Napad je toliko bolj zaskrbljujoč zaradi nevarnosti, ki grozi miru in varnosti na področju Bliznjega vzhoda in v celotnem Sredozemlju, kar lahko povzroči nepredvidene in daljnosežne posledice za stabilnost in mir.

Ko predsedstvo republiške konference SZDL Slovenije skupaj z najširšo svetovno javnostjo obsodijo to dejanje, opozarja na nujnost takojšnjega ukrepanja mednarodne skupnosti, še posebej varnostnega sveta Organizacije združenih narodov, da bi preprečili izbruh spopada katastrofalnega obsega in zagotovili ozemeljsko nedotakljivost Libije z miroljubno rešitvijo — v skladu z načeli ustanovne listine Organizacije združenih narodov in politike neuvrščenosti, za kar se je Jugoslavija vedno zavzemala. (dd)

Arabski svet obsoja ameriško agresijo

BRUSELJ — »Ameriški bombni napad na Libijo je izredno hudo dejanje tako zaradi obsega napada kot zaradi posledic, ki jih napad lahko izzove na vsem sredozemskem območju.« Tako je ocenil Reaganov izpad sekretar arabske lige Klibi, ki je prisel včeraj dopoldne na obisk v Bruselj in ki se je kmalu po svojem prihodu vrnil v Tunis, da bi neposredno sledil razpletu krize, ki se je vnela ob ameriškem napadu na Libijo.

Klibi je v razgovoru z novinarji naglasil, da ni dopustno za svetovno velesilo kot so ZDA tako impulzivno ravnanje, ki hudo ogroža mir. Dodal je tudi, da po njegovem mnenju se agresija vključuje v dolgo verigo groženj in napadov proti arabskemu svetu. Grožnje in napadi zadevajo bližnjevzhodni problem, njena tarča pa je po mnenju Klibija arabski svet v celoti.

Ocena sekretarja arabske lige v znatni meri tolmači reakcije in stališča vseh arabskih držav, pa čeprav so bili komentarij nekaterih državnikov bolj ostri, ocene drugih pa previdnejše. Med zelo ostre ocene sodi reakcija Sirije, ki je označila ameriški napad kot »kriminalno in barbaro dejanje, ki bi ga moral obsoditi ves svet.« Radijska postaja v Damasku je naslovila poziv na vse arabske države, da bi se zavedale nevarnosti ameriške agresije in zavzele vse potrebne ukrepe. Postaja je tudi dodala, da Sirija daje Libiji na razpolago ves svoj vojaški potencial. Na podoben ton je uglašena tudi ocena iranskega zunanjega ministrstva, ki naglašja, da se je sedaj izkazalo, da je Reagan edini terorist. Etiopija je s svoje strani zahtevala izredni sestanek organizacije afriške enotnosti, ki naj bi zajamčila integriteto in nedotakljivost libijskih meja. Veliko bolj previden pa je bil v svojem ocenjevanju Egipt, ki je pozval ZDA naj obravnavajo vprašanje z večjo uravnoteženostjo, saj vojaški poseg ni umesten.

Solidarnost Libiji je s svoje strani izrazila tudi PLO, ki je označila ameriško politiko kot nedopustno. Predvsem pa palestinska organizacija ocenjuje politiko sile kot slepo, saj pospešuje ravno tisti terorizem, ki ga ZDA hočejo zatirati.

Ameriško agresijo je jasno obsodil tudi OPEC, ki se je sestal včeraj v Ženevi, da bi razpravljali o ceni naftnih derivatov. Članice OPEC so odobrile resolucijo, ki obsoja ZDA, z večino glasov, niso pa sprejele libijske zahteve, da bi ukinile dobavo nafte Washingtonu. Po izjavah predsednika, venezuelskega ministra Grisantija, problem ni bil na dnevnem redu, iranski minister pa je dejal, da bi o zadevi lahko razpravljali prihodnji teden.

Jasno in hkrati previdno zadržanje Moskve

Prvi sovjetski odgovor: Ševardnadze ne gre v ZDA

MOSKVA — Po ameriškem napadu na Libijo je za SZ nemogoče, da bi se sovjetski zunanji minister Edvard Ševardnadze maja sestal v Washingtonu s svojim ameriškim kolegom Georgem Shultsom. Ta je najpomembnejši sovjetski odgovor na ameriško letalsko bombardiranje libijskih vojaških in civilnih objektov. Objavila ga je sovjetska vlada v uradnem sporočilu, v katerem je med drugim za-

grozila, da bo Moskva prisiljena sprejeti širokopoteznejše pobude, če ZDA ne bodo prenehale s svojimi vojaškimi operacijami proti Gadafiju.

Preklic Ševardnadzevega potovanja v Washington bi vsekakor lahko imel dalekosežnejše posledice v sovjetsko - ameriških odnosih, saj postavlja pod vprašaj drugo srečanje na vrhu med Reaganom in Gorbačovom, ki skoraj gotovo ne bo julija, kot

bi želela Bela hiša. Na te posledice je opozoril njen glasnik Larry Speakes takoj potem, ko je prišlo uradno sporočilo iz Moskve. Speakes je sovjetsko odločitev obžaloval in jo označil kot »napako«.

Mimo tega pa so v SZ dokaj previdno reagirali na ameriško vojaško operacijo, o kateri so sicer bili predhodno obveščeni, tako da so tudi umaknili nekaj svojih ladij iz libijskih pristanišč. To seveda ne pomeni, da je niso ostro obsodili. V vladnem uradnem sporočilu je označena kot »novo kriminalno dejanje, ki nevarno grozi miru in svetovni varnosti«. Kot je med drugim podčrtal partijski voditelj Gorbačov med sprejemom švedskega ministrskega predsednika Ingvarja Carlssona, ki se mudi na uradnem obisku v Moskvi, so ZDA napadle suvereno državo, ki je članica OZN, kar dokazuje njihov nesprejemljiv odnos do manjših držav, ki vodijo avtonomno politiko. V jedrski dobi, je pristavil, bi se morali spori reševati le s političnimi sredstvi.

Stališče SZ je v Ženevi prikazal tamkajšnji ameriški veleposlanik Viktor Israelian. Med drugim je poudaril, da je SZ pripravljena sodelovati z vsemi državami za odpravo državnega in individualnega terorizma.

Zaskrbljenost držav EGS

BRUSELJ — Ameriški napad Libije je evropske zaveznike ZDA močno iznenadil, razočaral in navdal z zaskrbljenostjo, saj je bil izveden le pol dneva po soglasnem sklepu zunanjih ministrov EGS, da je spor med Reaganom in Gadafijem treba rešiti na miren način. Washington se za evropsko stališče torej še zmenil ni, čeprav so bili v njem zapopadeni diplomatski ukrepi proti Tripolisu in obsodba Libije kot podpihivalke mednarodnega terorizma. Zahodnoevropske vlade (razen britanske) označujejo Reaganovo potezo kot nepotrebno in nevarno, v kolikor utegne zavreti napore za miroljubno rešitev sredozemske krize, hkrati pa v njej vidijo hud udarec Atlantski zvezi. Naglašajo tudi, da v kriznem žarišču živijo Evropejci in ne Američani. Zunanji ministri EGS se znova sestanejo jutri v Parizu, kjer pa bodo vprico dogodkov na Lampedusi menda revidirali stališče, ki so ga zavzeli v Haagu. Napad Libije so kritizirali tudi v evropskem parlamentu.

Po ameriškem napadu se Gadafi še ni prikazal v javnosti

Libija poziva na »sveto vojno« proti ZDA a hkrati išče čim širšo mednarodno podporo

TRIPOLIS — Po nočnem napadu ameriških bombnikov na Tripolis in Bengasi je vso Libijo včeraj previharil val protiameriških demonstracij, ki sta jih Radio Tripolis in libijska tiskovna agencija Jana s svojimi sporočili o sveti vojni proti ameriškim teroristom in njihovim zaveznikom le še podpihovala. Vzporedno s to množično »ljudsko« akcijo je potekala nič manj burna diplomatska ofenziva libijske vlade z očitnim namenom, da bi si Libija v tem kočljivem politič-

nem trenutku pridobila čim širšo mednarodno podporo.

Začnimo pri teh mednarodnih prizadevanjih Libije. Vlada v Tripolisu je zahtevala takojšen sestanek Varnostnega sveta OZN, da bi na njem obsodili ameriški napad. V včerajšnjih popoldanskih urah je libijsko zunanje ministrstvo sklicalo na skupni sestanek vse diplomatske predstavnike v Tripolisu, na katerem jih je »uradno« obvestilo o »ameriški barbar-ski agresiji«, ki je povzročila »veliko

nedolžnih žrtev med domačimi in tujimi državljani«.

Radio Tripolis je sporočil, da je polkovnik Gadafi sprejel sovjetskega veleposlanika in mu izročil »pomembno poslanico« za sovjetskega voditelja Gorbačova. Kot so sporočili v Damasku, je Gadafi že dve uri po ameriškem napadu telefoniral sirskega predsednika Assadu. Pozneje naj bi libijski glavar kontaktiral tudi maltškega ministrskega predsednika Bonnicija in alžirskega predsednika Šadlija Bendžedida.

Ob vsej tej razvejani diplomatski dejavnosti pa gre omeniti, da Muhamar Gadafi po nočnem napadu še ni prikazal v javnosti. Kot znano so ameriški bombniki streljali tudi na njegov generalni štab, na kasarno Bab el Azizi, kjer običajno Gadafi prebiva. Po nekaterih vesteh iz diplomatskih virov, ki so se zvečer razširile v Parizu, naj bi v napadu umrla tudi Gadafijeva žena, po drugih vesteh (ameriške kabske televizije CNN) pa naj bi bila med žrtvami letalske agresije ena od njegovih hčerk.

Glavni tajnik arabske zveze Chadli Klibi je sinoči v Bruslju izjavil, da bo čimprej odpotoval v Tripolis, pa čeprav je bil že prej obveščen o dogodku na Lampedusi. Tiskovna agencija Jana je že prej pozvala vse arabske države naj odgovorijo na ameriško agresijo, pri čemer se je izrecno nanašala na razveljavitev pogodb z ameriškim podjetji in ustanovami, poleg tega pa je pozvala Arabce naj dvignejo svoje denarne vloge iz ameriških bank.

Radio Tripolis je včeraj nadalje pozival ljudstvo naj »poišče« pilote ameriških bombnikov in lovcev, ki so jih sestrelile libijske obrambne sile in naj jih umori brez milosti, ob tem pa še grozil, da bodo ZDA, Velike Britanija in njihovi atlantski zavezniki drago plačali zadnji krvav napad.

Libijska televizija je sinoči prenašala posnetek Gadafija v pogovoru s sovjetskim veleposlanikom. Gadafijeva glava je ovita v velik turban, iz česar nekateri sklepajo, da je ranjen (Telefoto AP)

Izraelska vlada zadovoljna zaradi ameriškega napada

TEL AVIV — Izrael se veseli napada na Libijo. Predsednik vlade Peres nima dvomov, da mednarodni terorizem podpihujejo in tudi izvajajo Libijci, zunanji minister Šamir pa pravi, da so ZDA z nastopom v Tripolisu in Bengaziju »branile ves svobodni svet«. Izvedenci menijo, da hoče Reagan Libijo gospodarsko spraviti na kolena, hkrati pa Gadafija izolirati znotraj samega arabskega sveta, zlasti »zmernege«, in ga morda tudi izriniti iz sovjetskega zavezniškega objema.

Oporišče pri Avianu v pripravnem stanju

AVIANO — Vsa ameriška oporišča so po ameriškem bombnem napadu na Libijo v pripravnem stanju. Tudi v letalski bazi v Avianu v Furlaniji - Julijski krajini so v zadnjih dneh poostri nadzorstvo, pa čeprav oporišče pri Avianu ne spada med operativne baze.

V Avianu ima svoj sedež 40. taktična eskadra ameriškega letalstva. V letališču deluje skupno 4.000 ljudi, med temi pa so poleg vojakov všteti tudi civilisti. Pred približno mesecem dni so v to oporišče začasno preмести edino padalcev (tako imenovanih »vijoličastih beretk«), zadnje dni pa je prisel v Aviano tudi eskadra helikopterjev, ki so izrecno uporabni za napadalne akcije.

Urad za stike z javnostjo včeraj ni posredoval nobenih drugih vesti v zvezi z dejavnostjo v bazi pri Avianu. Letalski promet je včeraj potekal po ustaljenih tirnicah. Doslej tudi ni jasno, koliko časa bo trajalo pripravno stanje v tem letalskem oporišču.

Nekaj minut potem ko so bombniki preleteli Gibraltar Španski premier Gonzalez je seznanil Craxija s preletom ameriških letal

RIM — Predsednik španske vlade Felipe Gonzalez je ob dveh ponoči zbudil Craxija in ga obvestil, da so nekaj minut prej ameriška letala preletela Gibraltar in od tam nadaljevala pot proti vzhodnemu Sredozemlju. Nekaj minut potem je podobno sporočilo prišlo z obrambnega ministrstva, nakar je bilo predsedniku vlade jasno, da se je predsednik Reagan takoj po (nepotrebem) vrhu evropske dvanajstereice odločil za vojaško represalijo proti Libiji. Craxi je tedaj stopil v stik s Spadolinijem in z Andreottijem, kasneje pa o poteku dogodkov informiral predsednika republike.

Tako je italijanska vlada v prvih jutranjih urah zvedela za krvavi napad ameriških bombnikov, ki ga je v ponedeljek zvečer na srečanju s Craxijem že napovedal Reaganov odposlanec general Walters, ne da bi kakorkoli pojasnil datuma represalije. Italija si je lahko samo predstavljala ameriške namere, ni bila pa predhodno obveščena o napadu. Za represalijo je vedela le britanska vlada, ki je nudila zatočišče ameriškim letalom in jim dovolila vzlet proti Italiji.

Bela hiša ni zaprosila Italije za dovoljenje, da bi svoja letala lahko preletela italijanski zračni prostor, kar je storila s Parizom, ki je odgovoril negativno. Celotno akcijo gre torej po trditvah rimske vlade pripisati izključno ameriški inia-

tivi in odgovornosti, medtem ko ni vesti, da bi ameriška oporišča v sklopu pakta NATO nudila kakršnokoli logično oporo Reaganovim letalom. Veš italijanski obrambni sistem je vsekakor od jutranjih ur, zlasti na jugu države in na Siciliji, v stanju velike pripravljenosti, kar je sodeč po zaskrbljujočih dogodkih povsem upravičeno, čeprav iz tega, kot previdno podčrtujejo tukaj v Rimu, ne gre delati nepotrebnih alarmizmov. Predsednik republike je za danes sklical izredno sejo vsedržavnega obrambnega sveta, notranje ministrstvo pa je povsod okrepilo varnostne sisteme, predvsem na letališčih in v drugih objektih, ki so lahko potencialne tarče teroristov.

Craxi je zjutraj sklical izredno sejo vladnega kabineta sveta, zaradi česar je odpadlo napovedano srečanje tajnikov vladne koalicije, ki so nato sodelovali na vladni seji. Zaključke zasedanja kabineta sveta, ki je baje potekalo brez polemik in razhajanj, je ministrski predsednik povzel v poslanski zbornici, kjer so se medtem že od jutra kopičile številne interpelacije o krvavem dogajanju v Libiji. Craxi je pred poslanci podčrtal popolno nesoglasje italijanske vlade nad ameriško represalijo, »ki sploh ne prispeva k borbi proti terorizmu in nasprotno še bolj zaostruje in zapleta itak že zelo napete razmere na Sredo-

zemlju«.

Take akcije, kot je bila torkova, je nadaljeval predsednik vlade Craxi, lahko samo sprožijo nov val nebrzdanega terorizma in fanatizma, proti kateremu se je jasno izrekla konferenca evropske dvanajstereice v Den Haagu. Italija bo tudi v bodočnosti ukrepala po skupnih evropskih smernicah, ki imajo za cilj popolno osamitev terorizma in vseh tistih držav, ki ga spodbujajo ali podpirajo.

Craxi, ki je žel aplavze vladne večine (z izjemo PRI) in tudi nekaterih komunistov, je stališče vlade kasneje ponovil tudi v senatu, kjer je med drugim izrazil zaskrbljenost nad usodo italijanskih državljanov v Libiji.

SANDOR TENCE

Spot (z Gadafijem) ukinjen

RIM — Prva italijanska televizijska mreža bi morala sinoči v okviru oddaje Spot oddajati intervju s polkovnikom Gadafijem, ki ga je le nekaj ur pred ameriškim napadom v Tripolisu opravil vodja oddaje Enzo Biagi. Po dogodku na Lampedusi je vodstvo RAI ukinilo sinočno oddajo Spot, kar je izzvalo ogrožene proteste sindikalnega združenja novinarjev RAI.

Današnja splošna stavka kot množični protest vsega tržaškega prebivalstva

Tržaški občinski svet s težavo izglasoval enotno resolucijo o gospodarskem položaju

Tržaška občina ni samo uradno podprla današnjo splošno stavko v vsej pokrajini, pač pa se bo z lastnim praporom tudi formalno udeležila protestne manifestacije, tako kot vse ostale občine v pokrajini in sama pokrajinska uprava. Toda, če drugod ni bilo nobenih težav za sprejetje take odločitve, je tržaški občinski svet zanj porabil več ur svojega izrednega zasedanja, kar je zgovorno dokaz njegove upravne neučinkovitosti in političnega razsula, v katerem se že lep čas nahaja.

Kot smo poročali, je bilo izredno zasedanje sveta na pobudo KPI sklicano za razpravo o aktualnem gospodarskem položaju v Trstu in za oceno predloženih resolucij o pobudah za razvoj obmejnih območij in za uveljavitev mednarodne vloge naše dežele. Zaradi bolezenske odsotnosti župana Richettija je zasedanje vodil podžupan Trauner, ki je podal uvodno poročilo o posegih občinske uprave za rešitev najakutnejših kriznih žarišč in o njenem stališču do celovitega vprašanja gospodarskega nazadovanja mesta. Svetovalec Poli je orisal resolucijo KPI o prvi točki na

dnevnom redu in opozoril na veliko odgovornost občinske uprave za nastali položaj, ki da je — predvsem po krivdi KD — ravnodušno in negibno spremljala njegovo nezadržno slabšanje. Sledil je razburjen poseg melonarskega svetovalca Cecovinija, ki je zatrdil, da gre tačas za reševanje in ne za razvoj tržaškega gospodarstva, kar da dokazuje tudi dejstvo, da paket še ni naletel na soglasno odobravanje. Nasprotno, po njegovem mnenju ga ogroža nevarnost razvojenitve z zakonskimi predlogi za razvoj obmejnih območij.

Med glasnim nasprotovanjem svetovalcev KPI in nekaterih drugih skupin, se je govornik žolčno obregnil ob predloge za ustanovitev prostih industrijskih con ob meji, za katere se je vprašal, če so sad kratkovidnosti ali demagogije. V dokajšnjem nasprotju z njegovimi stališči se je sicer zdela resolucija, ki jo je predložil njegov melonarski kolega Gambasini in ki namesto razpise integralne proste cone tokrat predlaga ustanovitev proste industrijske in trgovinske cone širokega mednarodnega značaja, »nekakšnimi »mikroconami« po vsej pokrajini. Zmešnjava, ki jo je povzročil Cecovinijev nastop oziroma odboj zavrnil predloga, da bi o obeh točkah dnevnega reda razpravljali ločeno, je komunistom svetovala umik njihove resolucije o teko resni in pomembni temi, kakršna je mednarodni gospodarski razvoj dežele in njene obmejnega območja.

Razprava se je kljub temu nadaljevala združeno o obeh temah, značilnejše pogoje pa so imeli svetovalec MT Parovel, ki je opozoril, da je postopno gospodarsko umiranje mesta posledica njegovega umetnega odmika od lastnega naravnega zaledja, kot rezultata akcije trdovratnih nazadnjaških sil, ki so se v zadnjem času z vso silo zagnale celo proti eni redkih dejavnosti, ki že uspeva, in ki je znanja trgovina. Če se hočemo izogniti gospodarski smrti, moramo nujno na pot mednarodnega sodelovanja — je zaključil Parovel — v okviru katerega mora Trst razviti v Italiji in v EGS vlogo, ki mu je naravno dana, in ki pomeni odpiranje proti lastnemu zaledju.

Načelnik svetovalske skupine KD Tomizza je razvil svoj poglobljen pogled na zakonske predloge za obmejnega območja, ki jih je označil kot presežene, ker predlagajo razvojni mehanizme, ki niso več učinkoviti. Razvojni vzvodi po njegovem mnenju namreč v vse večji meri postajajo ideje, podjetniška kultura in ugodno okolje, ne pa zgolj spodbudne finančne ali drugačne narave. Edino možno pot do internacionalizacije deželnega gospodarstva vidi zato v uveljavljanju novega razvojnega modela, bolj kompetitivnega in inovativnega.

negi, ki vodi k širšemu procesu tercijalizacije gospodarstva in k razčlenjenosti strategiji tehnološke kooperacije ter trgovinskega posredništva.

Sledili so posegi svetovalcev Gambassinija (LpT), Segheneja (PSI), ki je ostro kritiziral neučinkovitost občinske uprave, Hikla (KPI), De Pola (MSI), Frausinove (PSI), Rossija (PRI), Di Gioie (PSDI), Agnellija in D'Amoreja (PSI) ter komunista Calabrie, ki je resolucijo večine o prvi točki dnevnega reda označil za pravo stamoto po vsem, kar je bilo slišati v razpravi in kar je v bistvu povsem soglašalo z resolucijo KPI. Da bi preprečili beden izid večurne razprave o tako pomembnem vprašanju, kot je današnji množični protest, so se opolnoči sestali načelniki svetovalskih skupin in dosegli kompromis, na osnovi katerega je občinski svet končno vendarle sprejel enotno resolucijo o najhujših tržaških gospodarskih problemih in o pristopu ter sodelovanju občine na današnji stavki in protestni manifestaciji.

(vb)

TOTAL USTAVILA POSTOPEK ZA ODPUST DELAVCEV AQUILE

Francoska naftna družba Total je začasno ustavila postopek za odpust delavcev tržaške rafinerije Aquila. To je včeraj sporočil poverjeni upravitelj družbe Jean Pierre Laporte predsedniku deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Adrianu Biasuttiju. Sklep je bil sprejet z namenom, pravi Laporte v svojem sporočilu, da bi storili vse, kar se dejansko da storiti, »da bi se vsa zadeva okrog tržaške rafinerije Aquila dokončno rešila na sestanku, ki ga je ministrstvo za industrijo sklicalo na 18. april v Rimu«. Predstavnik francoske družbe Total je deželnemu predsedniku Biasuttiju, ki se je bil zavzel za prekinitve postopka o odpustu, sporočil tudi, »da je družba upoštevala njegovo prošnjo, čeprav je postopek o odpustu delavcev tržaške rafinerije na podlagi sindikalnega sporazuma z dne 5. maja 1965 že v izvajalni fazi«.

Kako naj tolmačimo včerajšnje nekoliko nepričakovano sporočilo francoske družbe? Ali naj sklep o prekinitvi postopka o odpustu vzamemo kot dokaz dobre volje, da se skuša rešiti, kar se od tržaškega obrata še rešiti da, in torej skupaj s sporazumom o tržaškem Lloydju tolmačimo kot nov korak na poti zaustavljanja poraznega gospodarskega nazadovanja na Tržaškem, ali pa gre le za nekakšen pesek v oči pred današnjo splošno stavko in sprčo velikega nezadovoljstva, ki že dalj časa spremlja hude odločitve na škodo tržaškega gospodarstva. Zaustavitev postopka je v tem pogledu brezpredmetna, ker v bistvu pomeni ne pospešiti nekega postopka, ki se ga sicer po delovni pogodbi tudi ne da pospeševati.

Ne glede na vse to pa ostajajo hudi problemi rafinerije Aquila (kakor tudi drugih tržaških podjetij) slej ko prej na stežaj odprti. Čeprav je od lanske jeseni minilo že kar precej časa, ni položaj rafinerije še zdaleč razčiščen. Zato včerajšnji nekoliko dvoumni sklep še zdaleč ne more vplivati na odločitev sindikatov za današnjo stavko.

Z današnjo množično stavko

Trst odklanja gospodarsko smrt

Današnja splošna stavka v tržaški pokrajini je včeraj dobila še zadnje podpore in pristope, je bo nedvomno izvenela v splošen protest prebivalstva in delovnih ljudi proti nezadržnemu gospodarskemu nazadovanju in zaostritvi krize v nekaterih pomembnih proizvodnih strukturah.

Stavko so podprle in se bodo aktivno udeležile današnje manifestacije vse krajevine uprave, vključno s pokrajinsko. Kot poročamo v zgornjem članku, je tržaški občinski svet na izrednem zasedanju s težavo sprejel enotno resolucijo, v kateri izraža svoj pristop in solidarnost in vabi odbor, naj se manifestacije udeleži z mestnim praporom. Župana in odbor pa zavezuje, naj spremlja razvoj položaja rafinerije Aquila in prepreči njeno zaprtje, naj se postavi po robu vsem poskusom po krčenju dejavnosti Tržaškega Lloydja in naj od vlade zahteva srečanje s predstavniško delegacijo Trsta glede njegovih gospodarskih problemov. In končno, občinski svet z resolucijo poziva prebivalstvo, naj se udeleži današnje manifestacije.

Tržaški župan Richetti, ki se zaradi bolezni ni mogel udeležiti zasedanja, je včeraj na sindikalno federacijo CGIL - CISL - UIL naslovil sporočilo, v katerem izraža svojo solidarnost z delavci in opozarja na nujno potrebo po stabilnih in jasnih večinah v krajevnih upravah, »v harmoniji z deželno in vsedržavno stvarnostjo«, zaradi česar bi bilo neprimerno sprejeti neke vrste tiho podaljšanje nastalega položaja, ki je objektivno negotov in šibak in ki ga ni mogoče (s strani KD op. ur.) pasivno sprejeti.

Svoj pristop k stavki so včeraj napovedali tudi sindikati stanovanjskih najemnikov SUNIA - SICET - UIL, medtem ko je zveza trgovcev Unione commercianti povabila svoje člane in vse trgovce oziroma delavce v terciarnem sektorju, naj danes med 9.30 in 11.30 spustijo navojnice svojih trgovin oziroma delavnic.

Med 9.30 in 11.30 se bo ustavil tudi ves javni promet, saj podjetje ACT ne bo zagotovilo prevozov, medtem ko na šolah vseh stopenj ves dan ne bo pouka. Za štiri dopoldanske ure bodo ustavili delo v zavarovalnicah, bankah, v spektaklu, pri Enel in Acega, v zdravstvu (zadnje 4 ure v vsaki izmeni), v poldržavnih službah, v taksi - prevozu in v naslednjih industrijskih dejavnostih: kovinarstvu, tiskarstvu in papirničarstvu, v prehranbeni industriji, v pristanišču, v transportu blaga, špediterstvu in sorodnih dejavnostih (zadnje 4 ure), v pomorstvu, v kemični in lesni industriji itd. Ves dan pa bodo stavkali zaposleni in tekstilni industriji, v gradbeništvu, pri tržaški občini in v državni upravi.

Zborna mesta za protestno povorko so ob 9. uri na šentjakobskem trgu za vse udeležence, ob 9.15 na Garibaldijevem trgu za upokojene, brezposelne mladino in študente, ob 8.30 pa pred veleblagovnico Standa za delavce v trgovini. Povorka po središčnih ulicah se bo zaključila s protestnim zborovanjem na Goldonijevem trgu.

Izredna seja dolinskega občinskega sveta

Soglasno za delo, sožitje in mir

Dolinski občinski svet je predsinočnim, zbran na izredni seji, soglasno odobril resolucijo o delu, sožitju in miru ob hudem nazadovanju tržaškega gospodarstva, proti kateremu bo danes protestiralo vse prebivalstvo pokrajine s 4-urno stavko, ob najnovejših pojavih narodnostne mržnje v naših krajih in ob zaostrovanju napetosti v svetu, zlasti v Sredozemlju.

Resolucija, ki smo jo objavili v včerajšnji številki našega dnevnika, osvaja stališča sindikatov CGIL - CISL - UIL in podpira njihovo danšanje protestno pobudo. Dolinski občinski svet je nadalje soglasno zahteval, naj pristojne oblasti odkrijejo in pravično kaznujejo črne mazače, ki so se pred kratkim ponovno znesli nad spomeniki NOB in nad slovenskimi napisi. Glede zaostrovanja napetosti v Sredozemlju je občinski svet odobril brzogovorni poziv predsedniku republike Cossigi in predsedniku vlade Craxiju, naj odločno in dostojanstveno posežeta pri odgovornih za takšno stanje. Resolucija naposled pristaja na poziv brezjedrskih občin sveta, med katere je lani pristopila tudi dolinska, naj se ZDA, SZ, Velika Britanija, Francija in Kitajska odrečejo atomskemu orožju in proglasijo ves svet za brezjedrsko področje.

Župan Edvin Švab je ob izglasovanju resolucije z zadovoljstvom ugotovil, da je občinski svet znal najti temeljno soglasje o važnih vprašanjih, kot so delo, sožitje in mir, katerih učinkovito razreševanje zahteva čim širšo enotnost vseh demokratičnih sil. Hkrati pa je župan tudi opozoril, da temeljno soglasje ne pomeni popolne homogenosti stališč.

Nekatere razlike med posameznimi političnimi skupinami so dejansko prišle do izraza med razpravo pred izglasovanjem resolucije. Vanjo sta po dvakrat posegla načelnika skupin KPI Robert Ota in SSk Sergij Mahnič, ki sta ločeno obravnavala vprašanje tržaškega gospodarskega nazadovanja ter vprašanje sožitja in miru,

po enkrat pa načelnika skupin PSI Klavdij Kofol in KD Roberto Drozina. Ota je najprej obsodil zaprtje čistilnice Aquila in množični odpust delavcev. Leti in njihove družine so se znašli v izredno hudem položaju, saj so številna druga podjetja na Tržaškem v krizi, tako da so praktično zaprte druge možnosti zaposlitve. Načelnik KPI je nato ožigal mazaške akcije, ki kalijo prijateljsko sožitje med Italijani in Slovenci, se zavzel za čimprejšnjo odobritev globalnega zaščitnega zakona kakor tudi za mir v svetu.

Socialist Kofol je obžaloval dejstvo, da občinski svet mora zaradi negativnega razvoja dogodkov po kratkem času spet obravnavati temeljna vprašanja dela, sožitja in miru. Ob tem se je vprašal, ali se v naših krajih mogoče vrnemo v dramatične razmere tridesetih let, ko so tukajšnje ljudi pestili brezposelnost in narodno sovraštvo.

Načelnik SSk Mahnič je dejal, da je treba iz družbenopolitičnih razlogov ohraniti čistilnico nafte in druga obstoječa podjetja na Tržaškem, v daljšem roku pa bi morali izredna sredstva iz »paketa za Trst« izkoristiti za razvoj visokotehnološkega gospodarstva, odprtega sodelovanju s širšim zaledjem. Ožigal je pojave narodnostne mržnje in zaželel, da bi načela sožitja in miru izvajali in ne samo proglasili.

V imenu skupine KD je posegel njen načelnik Drozina, ki je podprl protestno pobudo pokrajinskih sindikalnih zvez. Obsodil je ravnanje družbe Total, ki se ne ozira na družbeno korist, kljub temu, da je prejela javne prispevke za Aquilo. Obsodil je tudi mazače, katerih dejanja so v nasprotju s kulturo slehernega omlanega naroda.

Ob zaključku izredne seje se je župan Švab zahvalil vsem razpravljalcem, pa tudi predstavnikom krajevnih društev in nekaterim preprostim občanom, ki so prisostvovali zasedanju.

V DSI predstavili knjigo o šolstvu v Trstu in Gorici

Pri milanski založbi Giuffrè je še leta 1979 izšla zanimiva in do sedaj najpopolnejša knjiga o šolstvu, ki zadeva posebno nas Slovence, čeprav te knjige do sedaj še nismo »odkrili« oziroma naša javnost ni bila osveščena o njenem obstoju. Naslov dela je: »La disciplina giuridica delle Istituzioni scolastiche a Trieste e Gorizia« (»Pravna ureditev šolskih ustanov v Trstu in Gorici«), njen avtor pa je Daniele Bonamore. Knjiga je po obsegu in podatkih, ki jih je zbral avtor, zelo bogata, saj obsega zgodovinsko obdobje, ki gre od monarhije pa vse do Londonskega memoranduma ter Osimskega sporazuma.

Daniele Bonamore je bil častni gost v Društvu slovenskih izobražencev na rednem ponedeljkovem srečanju. Občinstvo je presenetil s svojimi pikrimi in povsem pravičnimi ugotovitvami glede značaja, politike in kulture Slovencev, ki živijo v Trstu, predvsem pa o italijansko govorečih sodržavljanih, ki gojijo iz nepojasnjenih razlogov sovraštvo do Slovencev. Ko je začel zbirati gradivo za knjigo, je lahko kaj kmalu opazil, da tudi Italijani, ki se ponašajo z visoko kulturo in izobrazbo, največkrat ne vedo, da v državi živi tudi slovenska manjšina. Šam dr. Bonamore se je seznanil s slovensko problematiko šole, ko je prišel v Trst. Začel se je torej zanimati za »manjšinski del« italijanske stvarnosti, in tudi sam se je naučil našega jezika (tako je lahko prevajal razne literarne tekste slovenskih avtorjev v italijanščino), čeprav je na srečanju v DSI raje uporabljal svoj materin

jezik. V Trstu je dobil mesto funkcionarja pri šolski upravi. Tu se je začel zanimati za vprašanje slovenskih šolskih okrajev, pri katerem se niti Slovenci sami niso mogli zediniti. Eni so zahtevali, da bi bil šolski okraj samo eden, drugi pa so zahtevali dva: Trst in Gorica. Končno je FJK »rešila« vprašanje tako, da je razdelila slovenske šole v nešteto manjših okrajev.

Organizatorji sami so ob koncu izrazili začudenje nad dejstvom, da so knjigo Daniela Bonamoreja predstavili doslej v italijanskih krajih ni pa našla pravega odmeva v naši javnosti, pa čeprav obravnava nekaj najzanimivejših aspektov v zgodovini in sedanjosti slovenskega šolstva v Italiji — tako o rojstvu slovenskih šol v Trstu in Gorici, pa o njihovi usodi pod nemško okupacijo, ter nazadnje o ustavnosti zaščiti naših šol in končno o Osimskem sporazumu.

HJ

Vzhodnokraški sosvet o sinhrotronu

Rajonski svet za vzhodni Kras se bo sestal jutri, ob 19. uri, na svojem sedežu na Opčinah, Preščka 28. Dnevni red je sicer zelo bogat, saj predvideva med drugim razpravo o premovalni centrali, o proračunu KZE in o predlogu zdravstvenega okraja, glavna točka pa bo nedvomno razprava o nameravani namestitvi sinhrotrona v bližini Bazovice.

pismo uredništvu

Slovenska zemlja po »zanimivi« ceni

Včeraj sem vzel v roke izvod italijanskega tržaškega tednika. Že nekaj časa izhaja s tednikom tudi majhna priloga, s pomočjo katere lahko kupimo ali prodamo, preko reklamnih oglasov, najrazličnejše predmete, od rabljenih knjig in znamk do plošč, od prikolice za kampiranje do otroških oblek in vozičkov, od stanovanj pa do... zemljišč. Prav pri tej zadnji ponudbi so se mi med prebiranjem naježili lasje. Zgrozil sem se, ko sem samo v tej zadnji številki priloge našel več kot 20 oglasov, s pomočjo katerih privatniki ali agencije iščejo kupce za parcele »zazidljive in tudi ne« in to za skupnih 66.310 kv. m. Ni sem upošteval tistih ponudb kjer agencija ali lastnik ne omenjata površine ponujenega zemljišča. Večina teh parcel se nahaja na našem Krasu: od Padrič in Gropade pa do Saleža. Nekaj ponudb pa je tudi iz okolice Doline. »Prodajam nezazidljivo parcelo 6000 kv. m površine, v bližini Križa, kot nalašč za preureditev v športno igrišče. Cena zanimiva«. »Prodajamo parcelo 2000 kv. m v bližini Nabrežine nezazidljivo, primerno za piknik. Cena 9000 lir/kv. m.« Taki so oglasi. Ne mislim oporekati lastnikom razpolaganja z lastnim zemljiščem, to ne. Verjetno bo tudi, da se prodajalci nahajajo (morda...) v finančnih težavah. Denar, ki ga bodo iztržili s prodajo zemlje, bodo gotovo uporabili za popravila lastne domačije, dvorišča ali zidu, ki obdaja vrt. Saj 2000 kv. m X 9000 lir pomeni »lepo« vsoto 18 milijonov (če jim seveda ne odvzamemo davščin na prodajo in

provizije, ki se ji agencija gotovo ne bo odrekla). S tako vsoto se da kupiti tudi lep avtomobil, tak, da bo v zavist vsem sosedom.

Tržaška pokrajina meri 211.57 kv. km. Razen samega mesta Trsta je bila kot je vsem znano, že davnih časov skoraj vsa okoliška obdelana in neobdelana zemlja, last slovenskega človeka — kmeta. V zadnjih tridesetih letih so nam že dober del te zemlje razlastili za »potrebe razvoja«. Po tej zemlji se bomo za vedno jokali. Našo zemljo žrtvujemo v korist tujih tistih, ki bi nas, če bi le mogli, izbrisali iz teh krajev. Veliko kraške zemlje pa je pokupil Tržačan.

S tem si je zagotovil bivanje na »svojem Krasu«. V mnogih primerih jo je kupil po oderuško nizkih cenah. Pri tem smo mu pomagali sami. »Raje prodam tujcu, tako ne bo nihče vedel, koliko sem iztržil. In še mu pomagamo. Zdaj mu zemljo celo ponujamo — po zelo »zanimivih« cenah.

S tem pismom ne nameravam dati kritičnih pripomb k početju vseh naših lastnikov. Mogoče iščem z njim samo kratak izliv lastnih žalostnih občutkov ob prebiranju navadnih, »nedolžnih« ponudb po oglasih. Potrjujem pa ugotovitev, da nam kmalu ne bodo več potrebni zaščitni zakoni, saj če hočemo biti »prebivalci tega ozemlja« moramo vsaj imeti... zemljo.

»Naj kdorkoli kdaj te vpraša, kdo živi na zemlji tej, vedi, zemlja ta je naša, tvoji dedi spijo v njej. Zanj bori se naprej«. Bo še dolgo tako? Smo že obupali? Borba za zemljo brez zemlje nima več smisla.

Dragotin Danev

Zaostrovanje na Sredozemlju ogroža tudi našo deželo

Tudi pri nas zaskrbljenost in obsodbe ameriškega vojaškega napada na Libijo

Vest o ameriškem bombnem napadu na Libijo je v vsej naši deželi in tudi v Trstu močno odjeknila. Vrsti protestov se je pridružil določen občutek ogroženosti, saj je vsem jasno, da je tudi Trst del Sredozemlja. V zadnjem času so se v našem pristanišču zasidrale ameriške bojne ladje, ki so bile udeležene tudi v včerajšnjem napadu. Blizu so druge velike vojaške baze NATO (na primer Aviano), kar pomeni, da bi širjenje spopada lahko pomenilo konkretno nevarnost.

Ko sta izvedeli za bombni napad na Libijo, sta tržaški sekciji ANED in ANPPA odposlali brzojavko ministrskemu predsedniku Craxiju, s katero zahtevata poseg vlade proti nedopustnim vojaškim operacijam, ki predstavljajo nevarnost za mir in za iskanje mirne rešitve v Sredozemlju.

Deželni komite KPI pa je v zvezi s temi dogodki izdal tiskovno poročilo. V njem med drugim poudarja, da sta mir v Sredozemlju in v naši državi v veliki nevarnosti; zato je treba takoj

in energično nastopiti, da bi se konflikt ne razvnel in ne zadobil take razsežnosti, ki bi je ne bilo mogoče nadzorovati. Vojaške akcije Združenih držav so nesprejemljive, poudarja KPI, ki dodaja, da mora italijanska vlada nastopiti pri vladi ZDA in odločno zahtevati, naj takoj prekine vojaške akcije na libijskem ozemlju. Ameriška vlada mora nadalje izjaviti, da oporišča NATO na italijanskem ozemlju ne bodo na noben način vključene v vojaške operacije. KPI ob vsem tem odločno poudarja, da je treba celovito zaščititi varnost in suverenost Italije. Komunisti obenem pozivajo italijansko vlado, naj avtonomno in v okviru odnosov med državami in na evropskih in mednarodnih ravneh sprejme vse tiste pobude, ki bi zagotovile varnost in mir v Sredozemlju.

Nadalje poziva k čim širši in enotni mobilizaciji, da bi se ameriške vojaške akcije zaključile, da bi tako pri Libijcih kot Američanih prevladala zdrava pamet in da bi potrdili voljo italijanskega naroda po miru.

Tudi deželno vodstvo sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL je izdalo komunikate, v katerem obsoja ameriški napad na Libijo.

V uvodnem delu tiskovnega sporočila sindikati sporočajo, da so v naši deželi delavci takoj izrazili svojo obsodbo ameriške vojaške akcije. Utihi so stroji v goriških kovinarskih tovarnah, ustavilo se je delo v raznih zadrugah v Pordenonu. Delavci so prekinili delo le za krajši čas, med katerim so prebrali sindikalna sporočila in obsodbo napada.

Tiskovno sporočilo napoveduje tudi včerajšnjo manifestacijo v Trstu, Gorici, Vidmu in Pordenonu. Ob tem pa je v tiskovnem sporočilu rečeno, da združenje CGIL, CISL in UIL ostro obsoja vojaško akcijo ZDA proti Libiji. Sindikati obsojajo tudi terorizem in kritje, ki ga nudi le temu libijski režim, hkrati pa se zavzemajo za diplomatsko rešitev problema, ki naj upošteva tudi pravice palestinskega naroda.

Nadalje se sindikati obračajo na ita-

lijansko vlado, naj izvede diplomatsko akcijo, ki naj prepreči vojaški spopad. Izražena je tudi volja delavcev, da Italija ostane izven kakršnega koli oboroženega spopada.

Tržaški pokrajinski odbor Zveze žensk Italije je prav tako izrazil oster protest proti ameriškem napadu na Libijo in poudaril, da takšne vojaške akcije močno ogrožajo mir v Sredozemlju.

Tudi pokrajinsko vodstvo ACLI je obsodilo ameriški napad na Libijo, češ, da se terorizma ne more premagati z »noro vojno politiko«, ampak z drugačnimi akcijami.

Ob tem pa je deželni sedež agencije ANSA v Trstu prejel anonimno pismo, v katerem je rečeno: »Če bo Reagan nadaljeval z vojaškimi igrami v Sredozemlju, ne bo zunanje ameriško ministrstvo zaprlo ambasade v Trstu. To bomo storili mi«.

Kot je znano, so v preteklih tednih krožile novice, da nameravajo zapreti ameriški konzulat v Trstu.

SKGZ odločno podpira zahteve kraških vasi

Za drugo lokacijo sinhrotrona

Izvršni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze je v ponedeljek v Gorici odločno podprl stališče Koordinacijskega združenja kraških vasi glede lokacije sinhrotronskega svetlobnega generatorja. Izvršni odbor je obžaloval, da pri določitvi lokacije niso upoštevali večkrat izražene mnenja krajevnega prebivalstva, da se upošteva le morfološke in geološke značilnosti terena ne pa tudi ekološke, družbene in narodnostne posledice, saj bi predvidene gradnje uničile zelene in obdelane površine in bi predstavljale nevarnost za naravni razvoj Bazovice. Izvršni odbor je zato podprl stališče krajevnega prebivalstva in odločno nasprotuje gradnji pri Bazovici.

Izvršni odbor je tudi razpravljal o vrsti kongresov, ki so bili v zadnjih dneh na krajevni in vsedržavni ravni in s tem povezanimi spremembami.

Spor med miljsko upravo in občinskimi uslužbenci

Zapleten položaj občinskih uslužbencev miljske občine je bil včeraj predmet tiskovne konference, ki so se je udeležili Claudio Biancuzzi, pokrajinski tajnik sindikata javnih uslužbencev CGIL, ter Giorgio Della Valle in Giorgio Zorzon, oba predstavnika sveta uslužbencev miljske občine.

Prisotnim so predstavili hud spor med v CGIL včlanjenimi občinskimi uslužbenci in miljsko občinsko upravo. Zaradi take zaostritve so vznikli pri miljski občinski upravi prekrizali roke in oklicali stavko za nedoločen čas. Zato od ponedeljka v Miljah ne odvažajo smeti, šolabus ne vozi več in občinski uslužbenci ne prevažajo 200 dnevni obrokov, ki jih občina deli šolam.

Bistvo spora je v sklepu občinske uprave, da na današnjem sestanku občinskega sveta potrdi službeno napredovanje za 19 občinskih uslužbencev, medtem ko jih sindikat CGIL zahteva 73, poleg tistih 89, ki so napredovali preteklo leto. Sindikat CGIL namreč meni, da so ti uslužbenci dejansko že dalj časa opravljali delo, ki spada v višjo delovno kategorijo in je torej njihovo napredovanje povsem upravičeno. »Občinska uprava«, so včeraj povedali sindikalni predstavniki, »bo s tem diskriminirala del občinskih uslužbencev, kar se bo nedvomno negativno zrcalilo na celotno delovanje občinskega aparata.« Občinska uprava ponuja kompromisno rešitev, po kateri naj bi 19 občinskih uslužbencev napredovalo takoj, položaj drugih uslužbencev pa naj bi obravnavali kasneje; čimprej vsekakor. Sindikat uslužbencev CGIL pa zagovarja trditve, da so občinski uslužbenci celota in morajo biti kot taki tudi obravnavani. Stališča so se tako razlikovala, kar je pripeljalo do pretrganja pogajanj. Po današnji seji občinskega sveta pa bi moralo biti že marsikaj jasno.

Kmalu izenačenje tržaške s hamburško prosto cono?

Evropski parlament je kar nekam nepričakovano soglasno odobril amandma tržaškega evropsolca Rossettija, ki predvideva izenačenje ugodnosti, ki jih uživa prosta cona v hamburškem pristanišču, s tistimi, daleč bolj omejenimi, ki veljajo za tržaško prosto pristaniško cono. Ne pričakovano zato, ker je objektivno kazalo, da za kaj takega ni dosti upanja, še posebno po nerazumljivem nasprotovanju videmskega evro-parlamentarca Mizzaua. Toda slednji je (najbrž ne čisto prostovoljno) umaknil svoje zadržke in amandma je premagal še eno veliko oviro. Za dokončno odobritev bo sedaj potrebno še soglasje evropskega ministrskega sveta.

Izenačenje prostocarinskih režimov v tržaškem in hamburškem pristanišču praktično pomeni, da bomo tudi pri nas lahko brez carine industrijsko predelovali blago, medtem ko je doslej to veljalo le za trgovinske operacije. To pa potencialno predstavlja veliko privlačnost za proizvodna podjetja — predvsem tuja — ki naj bi naše pristanišče izbrala za svojo proizvodno dejavnost.

Za sodelovanje znanstvenih ustanov skupnosti AJ

Tehnološke inovacije in uporaba znanstveno-raziskovalnih rezultatov v proizvodnji so postali nova, dobrodošla tema sodelovanja v delovni skupnosti Alpe-Jadran. Na temelju dogovora na lanskem srečanju predsednikov trgovinskih in gospodarskih zbornic v Trstu, je bila namreč ustanovljena posebna delovna skupina, ki danes zaključuje svoje dvodnevno zasedanje v našem mestu.

Osnovna naloga tega delovnega srečanja izvedencev je izdelava poročila oziroma delovnega izhodišča za naslednje šesto zasedanje trgovinskih oziroma gospodarskih zbornic članic skupnosti Alpe-Jadran, ki bo letos v

Zagrebu. Medtem pa so posamezne zbornice že pripravile seznime svojih raziskovalnih ustanov in njihove specializacije, na osnovi katerih se bodo danes v Trstu zaključili natančnejši dogovori o sodelovanju.

Mongolska vodka prispela v Trst

Včeraj je prispel v naše mesto kontejner s pet tisoč steklenicami mongolske vodke, ki bo razstavljena na tržaškem velesejmu. Tovornjak je potoval 110 dni preko Sibirije, evropske Rusije, Madžarske in Avstrije. Poleg vodke bodo na velesejmu razstavljeni razni drugi mongolski proizvodi, med katerimi kamelja volna. Prisotnost Mongolije na tržaškem velesejmu je prvi rezultat nedavnih pogovorov, ki so jih predstavniki tržaške pristaniške ustanove imeli z mongolsko delegacijo.

PREDSTAVNIŠTVO SSK NA KONGRESU SVP

Prejšnjo soboto, 12. aprila, je bil v Meranu 34. redni kongres Južnotirolske ljudske stranke SVP, ki je letošnjo pozno jesen slavila svoj jubilejni kongres. Na sedanjem kongresu je prišlo do raznih tudi večjih notranjih incidentov. Posebej še, ko so takoj v začetku tirolski strelci (Schützen) uprizorili pravo bučno protestno manifestacijo proti sedanjim politiki stranke. Zahtevali so samoodločbo za Južni Tirol in skoraj dejansko preprečili strankinim voditeljem (izmed katerih so nekateri tudi njih poveljniki), da bi nastopili. To posebej predsedniku SVP Magnagu, ki je moral večkrat začetni z govorom, pa ga dolgo sploh ni mogel nadaljevati.

Po dolgotrajnih naporih glavnih voditeljev, med njimi sen. Mitterdorferja, ki je predsedoval kongresu, posl. Riza in glavnega tajnika Hospa, je le uspelo predsedniku Magnagu podati politično poročilo. V njem se zavzema za dejansko uresničenje znanega paketa, nato pa tudi vabi Avstrijo, naj odločno podpre zahteve južnotirolske manjšine. Obenem je dr. Magnago podal podrobno sliko gospodarskega in socialnega stanja na Južnem Tirolskem. Zavrnil je tudi vsake obtožbe (aparthaida), to je umetne etnične ločitve in polemiziral z rimsko vlado, zlasti z ministrom za dežele Vizzinijem, ki je pri vladi zadolžen za manjšinske zadeve.

Kongresa SVP se je kot gost udeležil tudi deželni tajnik Slovenske skupnosti A. Bratuž, ki se je pri tem srečal z nekaterimi južnotirolskimi parlamentarjem rimskega in evropskega parlamenta. Posebej se je še sestel s senatorjem S. Fontanarijem, predlagateljem zakonskega osnutka SSK v senatu, s katerim je obravnaval zadeve sedanje zakonodajne poti za odobritev zaščitnega zakona.

Kongresu so prisostvovali tudi razni vidni predstavniki avstrijskega javnega življenja.

V zvezi z varianto regulacijskega načrta

Devinsko-nabrežinska občina vložila protiugovore

Devinsko-nabrežinska občina je zaključila birokratski postopek za odobritev novega urbanističnega dokumenta s tem da je včeraj vložila svoje protiugovore na pripombe, ki jih je imel deželni tehnični odbor na varianto občinskega regulacijskega načrta. Zadnjo besedo ima sedaj predsednik deželnega odbora, ki bo moral s svojim odlokom odobriti novi načrt.

Le-ta delno sprejema predloge deželnega tehničnega odbora. Občinska uprava je predvsem z veliko pozornostjo ocenila predloge glede zaščite okolja in sprejela pripombe dežele, čeprav je ohranila splošne smernice nove variante predvsem glede zaščite okolja in sprejela pripombe dežele, čeprav je ohranila splošne smernice nove variante predvsem glede spremenjene turistične

ponudbe. Zaščitena območja na Krasu so se povečala za približno 40 hektarjev, na njih pa je dovoljena pašna dejavnost, ki je povezana z zadrugnim hlevom v Praprotnu. V Sesslanskem zalivu je bilo precej zmanjšano področje turističnega naselja Villa Diana in ravno tako je bilo zmanjšano področje turističnega naselja v sesslanskem kamnolomu. Odpravljeno je tudi bilo veliko parkirišče vzdolž državne ceste števil. 14. Kar se pa tiče obalnega pasu poznane kot Costa dei Barbari, so bile na njem možne gradnje omejene na dve manjši področji.

Občinska uprava pa ni sprejela pripombe o ohranitvi sedanje trase državne ceste števil. 14 v bližini Devina (pri mlečnem baru), ker nova trasa, ki jo predlaga občina in v bistvu presega del Rilkejevega goz-

diča, je potrebna za odpravo nevarnega križišča na začetku Devina.

Zupan Brezigar in odbornik za okolje Tuta sta o vsebini tega dokumenta seznanila naturalistična združenja, ki so svoj čas sprožila zbiranje podpisov proti regulacijskemu načrtu. Na sestanku se je občinska uprava obvezala za soočanje z naturalisti tudi v trenutku, ko bodo v razpravi izvršilni načrti o turističnih področjih občine.

● V Krožku Salvemini bo danes ob 18. uri na pobudo ZZI - UDI okrogla miza na temo »Ženske in mesto — soočanje med idejami«. Govorile bodo G. Brambara, P. Frausin, T. Mecchia, E. Pacor in A. Volli, predsedovala pa bo M. Lauri.

● V soboto, 19. aprila, bodo v galeriji Tribbio - Rettori odprli razstavo Villibosijevih kiparskih in grafičnih del. Javnosti bo na razpolago tudi katalog, za katerega je poskrbel kritik Giulio Montenero.

Tržaški oktet sodeloval na prazniku KS Središča

Središče ob Dravi v bližini Ormoža je trg, kjer ima enega svojih najuspešnejših prehrabnih obratov podjetje Droga iz Portoroža. Tovarno je pred 25 leti zasnoval in jo dolga leta tudi uspešno vodil primorski rojak Marčeio Kralj doma iz Gabrovca pri Proseku. Tovarna v Središču zaposluje danes 200 ljudi, kar je za ta kraj pomembna številka, saj Središče ni veliko, so pa njegovi prebivalci žilavi, delavni, obenem pa veseli in izredno gostoljubni. O tem so se prepričali tudi pevci Tržaškega okteta, ki so 10. in 11. aprila bili gostje Droge in sodelovali na prazniku Krajevne skupnosti Središče ob Dravi.

Oktetovce, ki so bili nastanjeni v novem, prijetnem hotelu Ormož v Ormožu, je v četrtek zvečer pozdravil direktor tovarne Droga Martin Habjančič, računovodja Ivan Rakovec pa je oktetovce ves čas gostovanja prijazno spremljal in jim bil veseskozi na uslugo.

Prvo nepozabno srečanje so člani Tržaškega okteta doživeli na domu gospoda Zanolle in njegove žene Marije, ki bo vsem ostala v spominu kot neprekosljiva kuharica. Gospod Zanolle je po rodu

iz Brescie, v Središče je pred 20 leti prišel nabirat gobe in ... »odbral« tudi svojo življenjsko sopotnico.

Občinski praznik KS Središče je dosegel vrhunec v petek s kratko slovesnostjo ob spomeniku padlim ter s slavnostno sejo v kinodvorani v Središču. Med sejo so podelili odličja in priznanja zaslužnim občanom, osnovni šoli Središče ob Dravi in Gornji Mihaljevci - Macinec pa sta slovesno podpisali listino o pobratenju. Sledil je nastop Tržaškega okteta, ki je zapel vrsto pesmi iz svoje ga železnega repertoarja in nekaj priredb ljudskih pesmi drugih narodov. Nabito polna dvorana je oktetovo petje pozdravila z viharim plaskanjem in pesem Tržaškega okteta je še enkrat doživela toplo in zbrano pozornost občinstva, ki je po zahvalnem nagovoru Marina Habjančiča prisluhnila še Vodopivčevi »Zabe«, saj se mnogi Središčani ukvarjajo z gojenjem teh živalic, ki predstavljajo na mnogih jedilnikih na štajerskem pravdo specialiteto.

Po slovesnosti v kinodvorani so v osnovni šoli predstavili ponatis kronike Trg Središče, ki jo je

pred osmimi desetletji napisal Franjo Kovačič, ki je v njej zajel celovito podobo kraja in predstavljala eno temeljnih del za poznavanje Središča iz najrazličnejših zornih kotov. Voditelji Krajevne skupnosti so se oddolžili tudi nad 70 let starim občanom in jim priredili slavnostni sprejem; tudi tu je Tržaški oktet nastopil s krajšim programom, ki ga je snemala televizijska postaja iz Maribora. V popoldanskih urah pa so bili oktetovci častni gostje v šalovcih na otvoritvi vodovoda in v Godenincih na otvoritvi asfaltirane ceste. Vzdušje je bilo povsod enkratno.

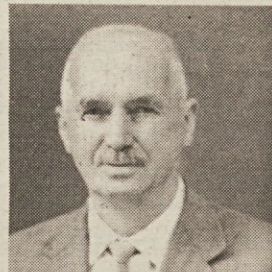
Izredna gostoljubnost teh ljudi je pevcem segla v dno srca in kjerkoli je bilo mogoče, so se prijaznim gostiteljem oddolžili s pesmijo. Med domačini in gosti se je spleta čudovita vez, kakor da bi se od nekaj poznali, kakor da bi bili od vedno prijatelji. S posebnim veseljem pa se oktetovci spominjajo domačina iz Godenincev, ki se jim je žarečega obraza približal in z značilno preleško kadenco rekel: »Vi tak lèpo prepevate, vi marsikateri slovenski oktet šišate.«

14. 6. 1971

16. 4. 1986

Vedno se te spominjamo dragi oče in nono

Anton Milič

Sinovi Aleksander, Maks, Leander in Viktor z družinami ter drugo sorodstvo.

Briščiki, 16. aprila 1986

V nedeljo popoldne v gledališču Prešeren

Veselo razpoloženje otrok na reviji »Veselo zapojmo«

V nedeljo popoldne je za kulisami gledališča F. Prešeren v Boljuncu vladal pravi vrvež, ko so otroci nestrno čakali, kdaj bodo stopili na oder. Kar 250 se jih je namreč zbralo v nedeljo na tretji reviji otroških pevskih zborov "Veselo zapojmo", ki ga je pod pokroviteljstvom ZSKD priredilo KD Slovenec iz Boršta in Zatrežca. S pozdravom je revijo otvoril predsednik društva Slovenec Boris Žerjal, ki je poudaril, da moramo mladino, ki predstavlja bodočo našo slovensko kulturo, navajati na skupno delo, spodbujati umetniško ustvarjalnost in jih vzgajati v ljubezni do petja. Tovrstna prireditelja ima prav ta namen, saj se otroci na srečanju pevске revije med seboj spoznajo, skupno veselo zapojejo in se navežejo na pevsko dejavnost. Žal pa je društveni otroški zbor Slovenec začasno prekinil s pevskimi vajami predvsem zaradi majhnega odziva otrok, je dodal predsednik in zagotovil, da bomo zbor srečali na četrti izvedbi "Veselo zapojmo".

Dvanajstletna napovedovalka Vesna Parovel je predstavila prvi nastopajoči zbor, KD Rdeča zvezda iz Saleža, ki ga vodi Mara Milič, na harmoniko pa ga spremlja Rado Milič. Mali pevci so brez težav izvedli kar pet ljubkih pesmi. Nato so se na oder, ki ga je scenoskop opremil Demetrij Čej, zvrstili otroci v rdečih majkah zboru KD F. Venturini. Otroški zbor vodi mlada pevovodkinja Suzana Žerjal ob klavirski spremljavi Tatjane Jercog. Naslednji pa so bili na sporedu gostje osnovne šole Dušana Berdona iz Kopra. Ravnateljica Marčela Rebec nam je povedala, da pevski zbor osnovne šole prvič gostuje v zamejstvu in je bila to izredna prilika za koprsko občino, da spoznajo slovenske otroke s te strani meje. Koprski otroški zbor, ki ga sestavljajo predvsem učenci tretjega in četrtega razreda, je vodila Slavica Klambec, na klavir pa je igrala Nataša Jurca.

Na veliko presenečenje najmlajših gledalcev in tudi odraslih so tržaški

čarodej Viky in njegove mlade sodelavke prikazali s posebnimi efekti luči, s pomočjo glasbe in izrazne mimike novo točko vragolij in čaranja, s katero bo Viky nastopil prihodnji mesec na mednarodnem tekmovanju pri Stresi.

Občinstvu, ki je do zadnjega kotička napolnilo gledališko dvorano, se je nato predstavil otroški zbor Glasbene matice iz Trsta, ki je zapel pod vodstvom Novele Kralj in spremstvu Giorgine Pisani na harmoniko. Z roko v roki so naslednji stopili na oder malčki otroškega zboru KD Vigred iz Šempolaja, najmlajši pevci nedeljske prireditve, ki so se pod vodstvom dirigentke Rosande Kralj lepo ujeli z veselim notami klavirske spremljave Daše Radovič. Sledil je nastop gostov osnovne šole iz Šmarji pri Kopru. V okviru osnovne šole delujejo kulturno društvo, kjer ima poleg dramske skupine in drugih krožkov vidno mesto gostujoči šestdesetletni mladinski zbor, ki ga vodi Rozana Koštial. Ravnatelj Albert Primožič in mentor Evgen Koštial OŠ Šmarje se zavzemata za tesne stike z zamejskimi društvi predvsem, da se otroci zavedajo prisotnosti Slovencev tudi na tej strani meje in spoznajo način življenja in kulturne dejavnosti slovenskih zamejskih otrok.

Dirigentka Suzana Žerjal vodi poleg pevškega zboru tudi harmonikarski ansambel glasbene šole KD F. Venturini od Domja, ki se je predstavil publiko z venčkom ruskih in slovenskih narodnih pesmi. Pevska revija "Veselo zapojmo" se je tako bližala koncu. Na sporedu je bil še skupni nastop vseh tržaških malih pevcev, ki so pod vodstvom Novele Kralj zapeli pesem "Naša zemlja". Publika, navdušena nad otroškim zborovskim petjem, je malčke nagradila s toplim aplavzom. Vsestranski uspeh pevске prireditve spodbuja PD Slovenec, da še z večjo vnemo nadaljuje s prirejanjem revije "Veselo zapojmo".

Barbara Boneta

Občni zbor društvene gostilne Prosek

Člani društvene gostilne Prosek so se zbrali v soboto, v Šoščevi hiši na rednem občnem zboru, katerega se je udeležilo 82 od 118 vpisanih članov. Po izvolitvi delovnega predsedstva je v imenu upravnega odbora podal izčrpno poročilo predsednik društva Ivan Ban, ki je v začetku pozval prisotne, da se z enominutnim molkom oddolžijo spominu dveh preminulih članov, Karla Sardoča in Dominika Ukmarja. Ban je še omenil, da si je odbor v teku poslovnega leta prizadeval za nakup čimboljših vin domačih pridelovalcev, kot tudi pri kmetih v naši deželi. Omenil je tudi, da je v preteklem letu društvo zabeležilo rahlo upadanje količine prodanega vina, kar pa ni treba dramatizirati, v kolikor je to splošen pojav oziroma svojevrstni odraz gospodarske krize. Društvo je kot vsako leto dodelilo količine vina za člane med prazniki, kot tudi pošiljalo darilne pakete tistim, ki so bili v bolnici.

Podpiralo je tudi vaška društva in organizacije in bilo vedno prisotno na vsaki vaški pobudi. Ob koncu se je še zahvalil gostilničarjem za požrtvovalno delo v gostinjskem obratu. Blagajnik Silvester Umek je podal blagajniško poročilo iz katerega je bilo razvidno, da je dobiček v poslovanju bil namenjen za legalni rezervni sklad. S predloženim obračunom se je popolnoma strinjal tudi predsednik nadzornega odbora Bruno Rupel, ki je dal razrešitveno upravnemu odboru, katerega je po dveh letih izpadel mandat. Nato so člani soglasno odobrili obračun za leto 1985, nakar so sledile volitve novega odbora, ki bo na krmilu društva dve leti. Izvoljeni so bili Marino Albi, Ivan Ban, Stanko Prašelj, Silvester Umek, Andrej Nabergoj, Danilo Pertot in Vincenc Uršič. Novoizvoljeni odborniki so se sestali včeraj na sedežu društva, da si razdelijo posamezne funkcije.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 16. aprila
BERNARDKA

Sonce vzide ob 6.18 in zatone ob 19.52 — Dolžina dneva 13.34 — Luna vzide ob 10.21 in zatone ob 22.55.

Jutri, ČETRTEK, 17. aprila
RUDOLF

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11, 3stopinje, zračni tlak 1012,4 mb ustaljen, veter 6 km na uro vzhodnik, vlaga 68-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10,5 stopinje.

PLIMOVANJE DANES: ob 8.39 najnižja -26 cm, ob 22.36 najvišja 19 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Stacey Filipa Chicco, Elisa Giorgini, Sabrina Filipi.

UMRLI SO: 53-letni Pompeo Barmasse, 77-letna Norma Lagoi, 71-letna Cristina Suselli, 86-letni Giovanni Fregnan, 83-letni Carlo Abrami, 81-letna Brunilde Hanak, 78-letni Mario Pistrin, 79-letna Giovanna Prelec, 81-letna Gisella Kaiser.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA

LEKARN

Od ponedeljka, 14., do sobote, 19. aprila 1986

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino (Sv. Ivan), Mazzinijev drevored 1 — MILJE.

OPČINE (tel. 213-718) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Mazzinijev drevored 1 — MILJE.

OPČINE (tel. 213-718) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 20.30 do 8.30 — nočna služba)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Mazzinijev drevored 1 — MILJE.

OPČINE (tel. 213-718) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

IVAN CANKAR

Pohujšanje v dolini

šentflorjanski

Režija: JOŽE BABIČ

danes, 16. t. m., ob 16. uri -
ABONMA RED I
jutri, 17. t. m., ob 10.30
v petek, 18. t. m., ob 11. uri

gledališča

VERDI

Danes ob 20. uri (red E/A) tretja baletna predstava s baletoma »Prove di scena« Giulio Viozzia in »Favola della Bella addormentata« Giorgia Cambisse. Orkester vodi Luciano Rosada.

ROSSETTI

Danes, 16. t. m., ob 20.30 bo Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine predstavilo delo B. Brechta "Baal". Režija Roberto Guicciardini. V abonmaju odrezek št. 10. Predpredaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Predstava traja 2 uri in 30 minut.

V Krožku za Kulturo in umetnost bo jutri ob 18. uri srečanje z gledališko skupino, ki nastopa v Brechtovem delu "Baal".

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

V četrtek, 24. t. m., ob 10. in 12. uri: Simfonična matineja za glasbeno mladino Slovenije.

Mala dvorana

v ponedeljek, 21., v četrtek, 24. t. m., in v ponedeljek, 5. 5., ob 19. uri: Arhivski filmi — predvajanje nemih filmov iz arhiva SR Slovenije.

V torek, 22. t. m., ob 19. uri: Med Eskimi je življenje — predavatelj Igor Kadunc.

Okrogla dvorana

V ponedeljek, 21. t. m., ob 19.30: Večer Beethovnovih skladb in besedil. Aci Bertonec in Lenča Ferenčak.

V torek, 22. t. m., ob 19. uri: Literarni večer Književne mladine Slovenije.

Srednja dvorana

V sredo, 23. t. m., ob 20. uri: Poletje v školjki — slovesna premiera novega slovenskega filma režija Tugo štiglic.

V četrtek, 24. t. m., ob 20. uri: Salko Šarić "Ekumena" — (Privremeno pozorišče Mostar) — lutkovna predstava za odrasle.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 16. t.m., ob 9. uri in ob 10.15: Boris A. Novak "V ozvezdju postelje". Režija Helena Zajc. Predstava bo v mali dvorani Kulturnega doma za VVZ Nova Gorica.

V Kulturnem domu v Gorici bo gostovalo Narodno pozorišče iz Tuzle s delom T. Partljiča "Moj ata socialistični kulak". Predstava bo za red S—sreda, S—četrtek, S—četrtek A in izven.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Police, dram., Fr. 1985, 110'; r. Maurice Pialat; i. Sophie Marceau, Gerard Depardieu.

EXCELSIOR I - 16.30, 22.00 La mia Africa, dram., ZDA 1985, 150'; r. Sydney Pollack; i. Meryl Streep, Robert Redford.

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 Echo Park, dram., Av. 1985, 100'; r. Robert Dornhelm; i. Thomas Hulce, Susan Day.

FENICE - Danes zaprto.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Il mio nome è Remo Williams, pust., ZDA 1985, 100'; r. Guy Hamilton; i. Fred Ward, Joel Grey.

MIGNON - 16.00, 22.15 Taron e la pentola magica, ris., ZDA 1985, 80'; r. Ted Berman, Richard Rich, prod. Walt Disney.

EDEN - 15.20, 22.00 Sensi bestiali in Nasty Girls, porn. □□

CAPITOL - Danes zaprto.

ALCIONE - 15.30, 22.10 007, bersaglio mobile, pust., VB 1985, 100'; r. John Glen; i. Roger Moore, Grace Jones.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.10 Impiegati, kom., It. 1985, 95'; r. Pupi Avati; i. Claudio Botosso, Luca Barbareschi.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Scuola di medicina, kom., ZDA 1985, 100'; r. Alan Smith; i. Parker Stevenson, Geoffrey Lewis.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.00 Nudo crudele, dok., It. 1984, 90'; r. Albert Thomas. □

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 Nove setti mane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger. □

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Sognibagnati di mia zia, porn. □□

RADIO - 15.30, 21.30 La storia di Pamela, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

koncerti

Società dei concerti — Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 21. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil ansambel "Quartetto Borodin".

izleti

Društvo slovenskih upokojencev priredi v sredo, 23. t. m., izlet v Poreč. Potovali bomo skozi Šmarje, Marezige, Roč in Pazin, kjer bo kosilo. Vpisovanje jutri, 17. t. m., od 10. do 11. ure v prostorih v Ul. Cicerone 8 (opozarjamo na datum zapadlosti potovalnih dokumentov).

SKD Slavec — Ricmanje priredi v petek, 25. t. m., izlet v Cerkno. Vpisovanje jutri, 17. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu v Ricmanjih.

GLASBENA
MATICA
TRST

sezona 1985-86

8. ABONMAJSKI KONCERT

petek, 18. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

APZ »TONE TOMŠIČ«

Iz Ljubljane

dirigent: JERNEJ HABJANIČ

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Ciklus predavanj 1986

Podobe

srednjeevropske stvarnosti

ALESSANDRO DAMIANI

GUIDO MIGLIA

Istrski Italijani

Jutri, 17. aprila, ob 18. uri

Trst - Trgovinska zbornica

Ul. San Nicolò 5.

Ul. sv. Frančiška 20

Vas vabi v petek, 18. t. m., ob 18. uri na otvoritev razstave

SILVESTER KOMEL

pregledna razstava

Monografijo o umetniku bo predstavil umetnostni kritik STANE BERNIK.

razna obvestila

Radio Opčine. Danes ob 18. uri bo na Radiu Opčine oddaja tabornikov Rodu Modrega vala.

PD Slovenec Boršt—Zatrežec vabi na masovni sestanek za pripravo na 1. maj, ki bo v srenjski hiši v Borštu v ponedeljek, 21. t. m., ob 20.30.

mali oglasi

PRODAM renault 5 TL, letnik '82, v dobrem stanju. Tel. na št. 754-731.

PRODAM skoraj nov motorni kopač nibi, 12 KS. Tel. na št. 040/814-564.

GOSTILNA na vzhodnem Krasu išče nakarico s prakso. Tel. na št. 040/226-301.

PRODAM renault 9 po ugodni ceni, prevoženih 4.500 km. Tel. na št. 040/824-381.

PRODAM opel 1000 S kadet familare, letnik '78, prevoženih 28.000 km, v odličnem stanju. Tel. na št. 040/226-420.

PRILETNI upokojenec išče stalno, pridno in pošteno pomočnico za kuhanje in ostala lahka hišna dela. Tel. na št. 040/575-436.

MLADOPOROČENCA iščeta v Trstu tudi majhno stanovanje v najem. Tel. na št. 040/568-037 v uradnih urah.

OSMICO je odprl Just Škerlj v Saležu št. 44. Toči belo vino in teran.

PRODAM A 112, letnik '76, edini lastnik. Tel. na št. 040/200-724 v popoldanskih urah.

PRODAM plastični motorni čoln, 4 m, z motorjem evinrudne 20 KS, za štiri osebe, pogonska naprava in volan z razstavljenim pokrovom za 2.500.000 lir. Tel. na št. 413-576.

PRODAM 20 stotov nebaliranega sena. Tel. na št. 040/227-411.

PRODAM travnik v Ricmanjih, 3500 kv. m - prodam hišo z garažo in kletjo v Ricmanjih. Tel. na št. 040/281-230 v popoldanskih urah.

PRODAM BMW 520, letnik 1978, bele barve v zelo dobrem stanju s hifistereo napravo, edini lastnik. Tel. na št. 211-505.

DNE 11. t. m. se je izgubil psiček Yeki, eno leto in pol star, okoli vratu nosi pasek proti bolham. Ima svetlorjavno—črno kratko dlako. Registriran v Dolini št. 00053. Lepa nagrada za najditelja. Tel. na št. 040/228-260 ali 228-232.

IZGUBILA se je govoreča papiga sive barve s temnordečim repom, sliši na ime Artù. Najditelj naj telefonira na št. 911-787 v večernih urah. Nagrada.

PRODAM renault 5 GTL letnik novembra 83 v odličnem stanju. Telefonirati med urnikom trgovine na tel. (0481) 311-77.

menjalnica

Ameriški dolar	1.570.—
Nemška marka	682.—
Francoski frank	212.—
Holandski florint	605.—
Belgijski frank	32.—
Funt šterling	2.320.—
Irski šterling	2.055.—
Danska krona	183.—
Grška dramma	10.—
Kanadski dolar	1.120.—

čestitke

V krogu svojih dragih slavi danes rojstni dan MARTA CESAR. Še na mnoga zdrava in zadovoljna leta ji kličejo mož Pierin, hčerke Laura, Pierina, Vilma in Sonja z družinami.

razne prireditve

KD Rovte Kolonkovec — Ul. Montesernio 27 priredi v soboto, 19. t. m., ob 20. uri večer "Harmonike in tamburice". Nastopata harmonikaški ansambel F. Venturini pod vodstvom Suzane Žerjal in Tamburaška skupina iz Boljunca pod vodstvom Draga Žerjala.

KD I. Grbec — Škedenj priredi v soboto, 19. t. m., ob 20.30 LOVSKI VEČER. Ob predvajanju filma na lovsko temo in razstavi nagačenih živali, bo sodeloval moški lovski pevski zbor Doberdob pod vodstvom Janka Simonete. Vabljeni!

KD Lipa vabi v četrtek, 24. t. m., ob 20.30 v Bazovski dom na koncert zborov V. Mirk s Proseka — Kontovela in Lipa iz Bazovice.

MPZ V. Mirk (Prosek/Kontovel) in Tržaški oktet vabita na PRIJATELJSKI ZBOROVSKI VEČER Z ZBOROM IDICA IZ CLUSONA (Bergamo) v soboto, 19. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku in v nedeljo, 20. t. m., ob 17.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu (sodeluje MPZ F. Venturini od Domia). Pokrovitelja gostovanja Zveza slovenskih kulturnih društev in Glasbena matica Trst.

Koordinacijski odbor mladih komunistov zahodnega Krasa prireja v soboto, 19. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu plesni koncert z znano skupino PLAVA TRAVA ZABORAVA iz Zagreba. Vabljeni!

Kriški mladinski krožek vabi jutri, 17. t. m., ob 20.30 v malo dvorano Kulturnega doma A. Sirk v Križu na predstavitev združenja AVAB — Associazione volontari antincendio boschivi.

prispevki

V počastitev spomina Dragice Martelanz vd. Stocca daruje Vida 15.000 lir za SKD Barkovlje.

Ob smrti drage mame Karoline Smotlak daruje sin Sergio 25.000 lir za KD Primorsko — Mačkolje.

Namesto cvetja na grob strica Josipa Legiša darujejo nečaki za gradnjo kapele v Cerovljah: Jožica Legiša 30.000 lir, Anica Satta 20.000 lir, Nada Terčon 15.000 lir, Jožef Terčon 20.000 lir, Marija Pahor 40.000 lir, Marčelo Gabrovce 50.000 lir ter Jordan Gabrovce 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Josipa Legiša darujejo za gradnjo kapele v Cerovljah: Draga Peric (Cerovlje 24) 10.000 lir, Pierina Peric (18/a) 20.000 lir, Amalija Antonič (26)

V občinskem svetu začasno odložena razprava Predsedstvo trgovinske zbornice in kontingent mesa proste cone

V začetku prihodnjega tedna bodo goriški občinski svetovalci razpravljali o goriški prosti coni in njenih kontingentih ter o spremembah v vodstvu goriške trgovinske zbornice. To je obljubil župan Scarano najprej svetovalcu zelenih Fiorelliju, ki je hotel vedeti, kaj se dogaja na vrhu trgovinske zbornice, potem pa še senatorju Battellu, ki je hotel dobiti podobna pojasnila. Zatem pa je v razpravo segel tudi liberalni svetovalec Fornasir, ki je hotel vedeti, kako je s prodajo govejega mesa proste cone. Župan Scarano je, tudi zaradi tega, ker so kasneje komunisti in zeleni podpisali skupno resolucijo v zvezi s predsedstvom zbornice, obljubil, da skliče občinski svet prve dni prihodnjega tedna. Tu naj bi največ časa posvetili prav temu vprašanju.

Znano je, o tem smo obširneje pisali pred tednom dni, da je znotraj krščanske demokracije prišlo do ostre konfrontacije med goriškim županom Scaranom, ki se zavzema za poslovno vodstvo trgovinske zbornice, ki naj bo še vnaprej odraz goriških trgovinskih operaterjev, in vodečo skupino v KD, ki se zavzema za drugačno rešitev. Kandidat te

skupine in tudi deželnega predsednika Biasuttija je sedanji pokrajinski odbornik za programacijo Bevilacqua. V pristojnih krogih pravijo, da je pristojna komisija na deželi že pozitivno odgovorila pred sedniku Biasuttiju konec prejšnjega tedna in da je ta že podpisal, ali je tik pred tem, da podpiše, dekret o imenovanju Bevilacque za novega predsednika trgovinske zbornice v Gorici. Delio Lupieri je namreč na tem mestu že 16 let. Novi predsednik naj bi prevzel posle čez mesec dni, po zaključku sejma Espemego. Pustili naj bi ga na predsedniškem mestu dokler se sejem ne izteče.

V resoluciji komunistov in zelenih je sicer izrečena misel, da bi moral predsednik deželne vlade ustaviti ves postopek, dokler se o tem ne izrečeta goriški občinski svet in tudi pokrajinski svet. Se zlasti je bil v tej zahtevi oster senator Battello. Vendar pa se zdi, da do razprave v goriškem občinskem svetu pride takrat, ko bo dekret že v veljavi. Podpisniki so sicer rekli, da bo razprava kljub temu dobrodošla. Povedati pa je tudi treba, da je kandidatura Bevilacque dobila pri-

stanek v deželnih vodstvih strank sedanje deželne sredine. Zaradi tega bo v razpravi v goriškem občinskem svetu prišlo do obrambe tega Biasuttijevega dekreta, pa čeprav ni še znano, kakšno bo osebno stališče goriškega župana, ki se je, kot je znano, protivil tej kandidaturi.

Drugo vprašanje v zvezi s prosto cono, in torej tudi trgovinsko zbornico, ki upravlja kontingente proste cone, je tisto o govejem mesu. Načel ga je svetovalec PLI Fornasir. Dejal je, da na trgovinski zbornici ne vedo, kam gre skoro devet milijard lir letnega prihranka. Tolikšna je namreč vsota, ki se ji država odpove. Koliko tega denarja prihranijo kupci, koliko pa ostane v žepih grosistov ali mesarjev? Fornasir je stvar že sprožil v upravnem odboru Goriškega sklada. Sedaj hoče raziskavo nadaljevati. Tudi zaradi tega, ker v mestu krožijo čudni glasovi o preiskovalni fazi pristojnih organov v zvezi s to trgovino. Tudi o tem bo govor na prihodnji seji občinskega sveta. Liberalni svetovalec je imel v mapi sveženj dokumentov, ki jih namerava obelodaniti med razpravo.

Stavka zdravnikov že drugi teden Pri KZE pa se nič ni premaknilo

Drugi teden že traja protestna stavka zdravnikov v bolnišnicah na območju goriške KZE, včlanjenih v sindikalne zveze ANNAO, CIMO, AMPO. Protest se bo nadaljeval še v prihodnjih tednih in se bo predvidoma zaostрил. Vodilni pri goriški KZE namreč doslej niso pokazali poslušnosti zahteve in predloge zdravnikov zaposlenih v bolnišnicah. Ravnaajo tako, kakor da bi protestne stavke sploh ne bilo.

Taka je ocena, ki nam jo je včeraj posredoval dr. Maurizio Pecorari, predstavnik združenja ANNAO, ki je napovedal tudi za prihodnje dni zaostritev protestne akcije, kolikor s strani vodilnih funkcionarjev KZE ne bodo dosegli drugačnega pristopa do reševanja gmočnih in tudi organizacijskih vprašanj in prejeli ustrezna jamstva.

Za danes je sicer na deželni ravni napovedan sestanek, kjer naj bi razpravljali in skušali poiskati ustrezne rešitve za nekatera od številnih vprašanj s področja zdravstva. Rešitev vprašanj, ki so v ospredju trenutnega spora pa je predvsem v pristojnosti goriške KZE, poudarjajo zdravniki, ki si od današnjega sestanka na deželni ravni ne obetajo veliko. O razlogih, ki so privedli do oklica protestne stavke, smo že poročali: v prvi vrsti gre za izplačilo posebnega dodatka, do katerega imajo pravico zdravniki in drugi usluženci v bolni-

nicah, za ovrednotenje vloge zdravnikov v strukturi javne zdravstvene službe in končno za priznanje možnosti soodločanja na področju zdravstva.

Doslej so zdravniki prejeli zgolj akontacije na račun posebnega dodatka in KZE bi morala urediti stanje za obdobje skoraj treh let. Z drugo besedo, poskrbeti bi morala za izplačilo salda. Namesto tega so se zdravniki znašli v še težjem položaju: od konca lanskega leta so bili prikrajšani še za akontacijo, kar z drugo besedo pomeni, da so se morali odpovedati za dobršen del mesečnega dohodka. V ozadju take odločitve je kot kaže ogromen primanjkljaj v poslovanju goriške KZE. Škoda le, da način omejevanja primanjkljaja ni najbolj primeren, saj se utegne stanje še poslabšati. Tako menijo zdravniki, ki so se odločili nadaljevati stavko, istočasno pa tudi jamčijo redno zdravniško oskrbo v nujnih primerih.

Posledice? Doslej težave, ki so jim bili izpostavljeni pacienti niso bile prehude. Rok za izdajo raznih izvidov se je nekoliko podaljšal, celotno delo se odvija z upočasnjem ritmom (tudi zaradi tega, ker zdravniki ne opravljajo nadur). Stanje se utegne zaostriti v prihodnjih dneh.

Haydn Philharmonia drevi v avditoriju

V goriškem avditoriju bo drevi, ob 21. uri, spomladanski koncert, na katerega vabi goriška podružnica Banca del Friuli. Nastopi Haydn Philharmonia, ki jo vodi Ezio Rojatti. Izvajali bodo skladbe Antonia Vivaldija. Videmski bančni zavod je koncerte tega orkestra priredil v raznih krajih dežele in Veneta.

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

v Kulturnem domu v Gorici

Ivan Cankar

Pohujšanje

v dolini šentflorjanski

Režija Jože Babič

v nedeljo, 20. t. m., ob 16. uri —

ABONMA RED A

v ponedeljek, 21. t. m., ob 20.30 —

ABONMA RED B

v torek, 22. t. m., ob 20.30 —

ABONMA RED C

razna obvestila

Ženski pevski zbor iz Laškega priredi v četrtek, 17. aprila filmski večer. Marjan Terpin iz Števerjana bo predvajal nekaj svojih del, ki jih je posnel ob raznih prilikah v Števerjanu. Pričetek ob 20. uri v spodnjih prostorih cerkve v Romjanu. Vabljeni.

Ženski odsek KD Jezero iz Doberdoba vabi v petek, 18. t.m., ob 20. uri na predavanje dr. Metke Rous Jug o kontracepciji. Predavanje bo v dvorani KD Jezero.

prispevki

Ob srečanju krvodajalcev v Doberdobi je Saverij Rožič daroval 20 tisoč lir za doberdobsko sekcijo krvodajalcev; isti sekciji so prijatelji in odbor doberdobskega Pusta darovali 120 tisoč lir, ki so jih zbrali ob pustovanju; za kulturno in športno središče na Vrhu sta darovala Dojo Devetak iz Ronk 50 tisoč lir in Latka Devetak iz Ronk ob 9. obletnici smrti mame prav tako 50 tisoč lir.

kino

Gorica

VERDI Zaprtro.
CORSO 18.00—22.00 »Carabinieri si nasce«.

VITTORIA 18.00—22.00 »Le cugnette porno sensual erotiche«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprtro.
COMUNALE Zaprtro.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Preprosto krvavo«. DESKLE 19.30 »Amadeus«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore, Ulica bratov Rosseili, tel. 72340.

Ponovni razlogi za zaskrbljenost v ladjedelnici

Vsi delavci tržiške ladjedelnice, ki so v dopolnilni blagajni, se ne bodo vrnili na delo do konca poletja. Iz različnih virov je namreč slišati vesti, da še ni vse urejeno glede naročil za 9 ladij, ki naj bi jih v glavnem izdelali v tržiški ladjedelnici, v tržiškem arzenalu in v podjetju Breda v Benetkah. Omenjene ladje — skupne nosilnosti okrog 180 tisoč ton — naj bi financirali z vsedržavnim skladom za pomoč ladjedelništvu. Zdi se, da tokrat niso odpovedali različni ministrski uradi v Rimu, ampak ladjarji, ki se zanimajo za gradnjo omenjenih ladij. Zaposlil so namreč za podaljšanje roka za podpis definitivnega naročila. Posledica bo, da se bo tudi gradnja objektov pričela z dokajšnjo zamudo.

O novonastalem položaju je bil tedni govor na običajnem srečanju med vodstvom ladjedelnice in sindikalnimi predstavniki. Ni povsem znano, kje so pravi razlogi za preložitve podpisov pogodb.

O gradnji devetih različnih plovilnih objektov je bil govor že ob koncu lanskega leta. Prav prevzem takega naročila bi pomenil postopno vračanje na delo vseh delavcev ladjedelnice in polno zaposlitev že v septembru letos. Taká perspektiva se zdaj zdi precej oddaljena. Trenutno je v dopolnilni blagajni 700 delavcev.

● Sedež društva za varstvo živali je v Ulici Boccaccio 6, odprt pa je ob petkih in ponedeljkih od 11. do 12. ure ter ob četrkih in torkih od 17. do 18. ure.

Z zlomljeno nogo se je izvlekel iz avtomobila, ki je povsem zgorel

V prometni nesreči, zgodila se je včeraj v prvih jutranjih urah pri Ločniku, je bil ranjen 24-letni Orlando Criscuolo iz Ločnika, Ul. Udine 131. V bolnišnici so ga zaradi zloma kolka na levi nogi ter številnih ran na glavi in okončinah, pridržali na zdravljenju za 40 dni. Vozilo, fiat 128, je ogenj povsem uničil.

Tak je obračun prometne nesreče, ki se je pripetila nekaj pred tretjo uro zjutraj in ki za las ni

terjala tudi smrtno žrtev. Po ugotovitvah obhodnice karabinjerjev, se je Criscuolo z avtom pripeljal iz Villanove, namenjen proti Ločniku. Na ovinku, v neposredni bližini pokopališča je izgubil nadzorstvo nad vozilom in zapeljal v desno, kjer je nekaj metrov visoka škarpa. Med prevračanjem se je vozilo vnelo. Voznik se je uspel, kljub zlomljeni nogi in drugim poškodbam, še pravočasno izvleči iz razbitega avta, ki ga je ogenj nato, kljub hitremu

posegu gasilcev, obhodnice karabinjerjev in ekipe Goriškega zelenega križa, povsem uničil.

Kako počastiti dan osvoboditve

Predsednik pokrajinske uprave prof. Silvio Cumpeta se je srečal z delegacijo predstavnikov združenj bivših borcev v osvobodilnem boju, predstavnikov nekdanjih deportirancev in političnih preganjancev. Prisoten je bil tudi prof. Benvenuti, član Deželnega inštituta za zgodovino odporiškega gibanja.

Pogovarjali so se o skupnih pobudah ob obletnici osvoboditve. V tem okviru so izdelali program, ki obsega vrsto pobud za dijake višjih srednjih šol, z namenom, da bi jim omogočili spoznavanje italijanske in krajevne zgodovine v letih druge svetovne vojne. Pobude naj bi se zaključile z množičnim srečanjem na Gradu ob dnevu republike, na katerem naj bi sodelovali tudi vsi krajevni upravitelji v goriški pokrajini.

● Spricho vala hladnega vremena je goriški župan izdal odredbo, po kateri bodo ogrevalne naprave lahko vključene do 30. aprila. Običajni rok, v katerem so ogrevalne naprave lahko bile vključene, je potekel včeraj.

Metanol v steklenici barbere: 35-kratna količina od tolerirane

Pošiljke z metanolom zastrupljene vina so prodajali tudi v Gorici. O tem je bilo v prejšnjih dneh sicer že precej vesti. Zdaj pa prihaja še potrditev. V steklenici barbere, ki jo je neka ženska prinesla v analizo laboratoriju KZE, je bila 35-krat večja količina metilnega alkohola od dovoljene. Šlo je za barbero, ki je bila »proizvedena« lani v kleti podjetja »pro.D.Vini«. To podjetje, je, kakor znano, na spisku glavnih osumljencev, ki so vina popravljali s smrtno nevarnim metanolom. Steklenico barbere je že prejšnji teden prinesla v analizo ženska, ki je po-

vedala tudi, da je steklenico kupila v samopostrežni trgovini v Gorici, kjer pa so medtem že umaknili iz prodaje celotno pošiljko.

V laboratoriju so medtem pregledali že več kakor dve tretjini od skoraj petstotih vzorcev vina, ki so jih prinesli bodisi občani, oziroma posredovali pripadniki finančne straže in karabinjerjev. Ogromna večina izvodov je bila do zdaj negativna. Izjemo predstavlja zgoraj omenjena steklenica barbere. Izvajajo pa tudi analizo še dveh steklenic, ki bi utegnile biti iz iste pošiljke.

V soboto v Krminu ustekleničenje »vina miru«

V teh dneh se pri nas proda malo vina

Pisali smo že, da se tukajšnji trgovci z vinom kot tudi vinogradniki nahajajo v precejšnjih težavah. To zaradi škandala, ki so ga povzročili nekateri brezvestni trgovci z vinom v drugih predelih države, ko so si hoteli pridobiti večji in nepošten zaslužek s tem, da so v vino dali metanol. Doslej je zaradi tega v Italiji umrlo že precej ljudi, veliko drugih je v bolnišnicah. Druge evropske države in tudi ZDA so dejansko blokirale uvoz italijanskega vina. Za vse pošiljke zahtevajo stroge zdravstvene preglede. Kot smo lahko brali v italijanskem časopisu v Nemčiji ali drugje v Evropi ljudje italijanskega vina sploh ne kupujejo.

V naši deželi takega škandala ni bilo. Policijski organi so sicer zaplenili veliko steklenic vina, ki so ga ustekleničile tvrdke, ki so na črnem seznamu. V Trstu so našli nekaj steklenic z zastrupljenim vinom. Eno tudi v Gorici. Zaplenili so večjo zalogo steklenic pri nekem trgovcu v Červinjanu. Tudi drugod v deželi so našli take steklenice. Šlo pa je v vseh primerih za vino, nabavljeno v Venetu ali v Piemontu ali še kje dru-

gje. V nobenem primeru niso policisti in sanitetni pregledovalci našli strupa v vinu tukajšnje proizvodnje. Kljub temu pa so bili okodovani tudi naši trgovci in vinogradniki. Marsikateri naš trgovec nam je povedal, da ljudje že dobra dva tedna v trgovinah kupujejo le pivo ali kako drugo ustekleničeno pijačo. Za vino se kar ne morejo odločiti. Kupijo sicer kako steklenico briškega vina, pa čeprav tudi na to gledajo z nezaupanjem.

Nezaupanje je seveda tu čisto odveč. Financirani in orožniki so v teh dneh obiskali tudi naše vinogradnike. Ponekod so vzeli steklenice pri njih pridelanega vina, da bi jih izročili kemičnim laboratorjem KZE. Tam imajo v teh dneh polne roke dela. Ponekod pa financirani niso niti pobrali vzorcev vina. Gotovji so, da so briška vina dobra, da niso zastrupljena.

Prejšnji dan smo bili pri Primožičevih na Oslavju. S priznanim vinogradnikom Silvanom Primožičem smo se pogovarjali o tem, kako gre v teh dneh s kupčijo. »Slabo, zelo slabo,« nam je odgovoril. Stalni klienti, trgov-

ci, so sicer potrdili že prej naročene pošiljke, vendar pa so mu sporočili, da se vino nikjer ne prodaja. Zaradi tega se je treba bati, da bo vino v bodoče, vsaj za nekaj časa, ostoja v kletih vinogradnikov ali v skladiščih veletrgovcev. »Še huje bo s prodajo vina v tujino,« nam je dejal Primožič, »kajti kupci na tujem ne ločujejo med vini Piemonta, Toskane, Veneta ali naše dežele. Zanje vse to vino prihaja iz Italije. Če je eno vino na sumu, potem so vsa. Potrebovali bomo več let, da si bomo spet pridobili ugled. Najbrž bo treba dobrih pet let, da se bodo vina iz Italije, torej tudi naša, prodajala na tujem.«

Seveda bo vse to prizadelo hudo in veliko škodo našim vinogradnikom. Ta bo šla v desetine, stotine milijonov. In še več. Vse to zaradi skupine brezvestnih trgovcev in tudi pridelovalcev, ki so hoteli obogateti v zelo kratkem času in na lahek način.

V sosednem Vidmu se nekateri zavzemajo za to, da bi čimprej pričeli z akcijo za ovrednotenje furlanskega vina. Zavzemajo se za to, da bi tudi na tem področju uveljavili značko »Made in Friuli«. Edino

na tak način bo moč vino naše dežele prodajati v tujini. V to akcijo naj bi šli deželno odborništvo za kmetijstvo, trgovinske zbornice in še druge pristojne ustanove.

V ta okvir bo brez dvoma sodila tudi sicer že prej predvidena pobuda zadržne vinske kleti v Krminu. Gre za pobudo o »vinu miru«, ki so jo prejšnji teden predstavili v Milanu, jo bodo izvedli v soboto, 19. aprila, v Krminu. Pravijo, da za to priložnost pride v Krmin tudi minister za kmetijstvo Pandolfi.

Pobuda je sicer že stara. Že lani na jesen so jo zadržniki napovedali. Ustekleničili bodo vino pridobljeno iz grozdja v vinogradu, kjer je zasajenih približno šest tisoč trt iz različnih kontinentov. Priznanim umetnikom so tudi dali izdelati etikete. To so Zoran Mušič, Enrico Baj in Arnoldo Pomodoro. V soboto bodo torej ustekleničili to vino.

Čeprav je bila pobuda zamišljena že pred izbruhom vinskega škandala, bo prišla prav v trenutku, ko nimajo ljudje več toliko zaupanja v vino kot prej.

Izšla je v treh knjigah

V slovenski antologiji za srednjo šolo bogat izbor iz svetovne književnosti

»Antologija za obvezno šolo bi morala nuditi dijakom vpogled v literarno ustvarjanje, ki spada po tradiciji v kulturno bogastvo vseh ljudi. S poljudnejšimi sestavki pa bi jih morala seznanjati s sodobnimi pro-

Antologije za enotno srednjo šolo.

O tem njenem obširnem delu sva se prejšnji dan dolgo razgovarjali. Slovenska obvezna šola nima državnih tekstov, zato tudi nima kakovostnih knjig, ki bi bodisi učiteljem in profesorjem kot dijakom olajšale šolsko delo.

Na višjih srednjih šolah sloni izbira primernih tekstov na profesorjih, starih in dijakih, oziroma na predstavnikih le teh, ki so bili izvoljeni v razredni svet. In tu se pravzaprav začnejo prve težave. Prof. Nada Pertot je že pred leti izdala prvo antologijo »Od antike do danes« namenjeno prvim dvem razredom znanstvenega liceja, po zagonetnih birokratskih vozlih pa še danes ta knjiga ne more biti v uradni javni prodaji. Kako naj se torej starši in nemara tudi profesorji seznajajo z njeno vsebino, kako naj potemtakem preverijo, ali bi knjiga ustrezala šolski dejavnosti? Toda o tem bi spregovorili na drugem mestu.

Antologija za enotno srednjo šolo je sad petletnega dela prof. Pertotove, ki je skušala zaobjeti čimvečji izbor iz svetovne literature. Izbor je razdeljen na vsebinsko tematsko od pravljic do basni, od poezije do ljudskega izročila, od svetopisemske literature do sodobnih črnskih avtorjev in seveda domačih avtorjev.

Dolgoletno poučevanje je prof. Pertotovi brez dvoma pomagalo pri izboru najbolj primernih del, zato pa je skoraj pod vsakim tekstom ali poezijo nekaj skopih navodil, katerih

namen je pri dijakih vzbuditi neke vrste radovednost, ki popelje v razmišljanje, primerjanje ali kritičnost. Doslej so na slovenskih šolah uporabljali čitanke iz Slovenije, izbor literature pa je bil zelo skopo odmerjen; v glavnem so čitanke obravnavale slovenski kmečki svet in temu primeren je tudi besedni zaklad. Nova slovenska antologija pa zaobjema prevode iz vse svetovne literature, le pri italijanski je nekoliko omejena. Dijak ima namreč na razpolago tudi italijanske antologije, ki so zelo obširne, prav pa je da tudi italijanske klasične kdaj prebere v kakovostnem slovenskem prevodu. To lahko le bogati njegov besedni zaklad in poznavanje materinščine. Odlomki, ki se nanašajo na slovensko pisano besedo pa so izbrani tako, da ustvarjajo vzporednost z zgodovinsko snovjo, ki jo obravnavajo na nižjih šolah.

Skratka, Antologija je velika pridobitev za zamejsko slovensko šolo in bržkone tudi dokaz, da so med nami ljudje, katerih življenjski cilj je oživljanje te naše slovenske »šolice«, ki vse prerada drema.

»Upam, da moje petletno delo ne bo plesnelo v zakotnih skladiščih, kot se že dogaja v antologiji Od antike do danes. Pripomniti moram, da je marsikateri profesor sploh ne uporablja ali niti ne pozna, kar vsekakor ni razveseljivo. Antologija za nižjo srednjo šolo naj bi naletela na boljši odziv in to bo obenem tudi plačilo za moje delo« je najin pogovor zaključila prof. Pertotova.

V petek v TK Galeriji

Otvoritev razstave Silvestra Komela

Od petka, 18. aprila, bodo v Galeriji Tržaške knjigarne na ogled platna goriškega mojstra, prezgodaj preminulega Silvestra Komela, ki je v slovensko sodobno likovno sceno vnesel svojstvene elemente abstraktnega slikarstva.

Silvester Komel, rojen leta 1931 v Rožni dolini pri Gorici, je najprej študiral uporabno grafiko na Šoli za umetno obrt v Ljubljani. Zaradi boleznij je moral po treh letih študij prekiniti. Nekaj let pozneje, leta 1953, pa se je vpisal na ljubljansko Akademijo za upodabljajočo umetnost, kjer je študiral slikarstvo pri Mariju Preglju in Gabrijelu Stupici. Komel je diplomiral šele deset let po dokončanem študiju. Vsa vmesna leta pa je poučeval likovno vzgojo ter angažirano uveljavljal novodobne pedagoške metode. V tem času je začel tudi razstavljati samostojno ter nastopati skupinsko. Leta 1971 ga je odmevna predstavitev v Mestni galeriji v Ljubljani posvetila kot nosilca specifične likovne govornice slovenskega abstraktnega slikarstva. Odslej začne nastopati na številnih skupinskih razstavah o slovenski in jugoslovanski umetnosti v tujini, kjer se začne uveljavljati tudi samostojno. Leta 1975 prejme Bevkovo nagrado za slikarstvo in pedagoško delo, leta 1981 pa nagrado iz Prešernovega sklada. 24. decembra 1983 ga zadene usodna srčna kap in umetnik umre v svojem rojstnem kraju.

Vse od začetka Komelovega snovanja je razvidna težnja k abstraktnemu izražanju. Saj, kljub prepoznavnim pokrajinam njegovih prvih let, je na njegovih platnih vedno prisotna sled analize, ki, poleg tega da popolnoma odvrže odvečne elemente, ustvarja stalno kompaktne površine, kjer črtež popolnoma izgine in njegovo funkcijo prevzamejo barve. Za Komelovo slikarstvo večkrat uporabljajo izraz »abstraktni iluzionizem«, ki le v določeni meri utegne opisati Komelovo snovanje. Slikarstvo je seveda abstraktno, vendar tu ne gre za pričaranje neke atmosfere. Slike so same po sebi zgovorne, tudi v primeru »literarnih« del, kot je cikel »Kmečki upori« ali veliko platno v goriškem Kulturnem domu »Sožitje«. To abstraktno slikarstvo na izpopolnjen način pripoveduje slikarjev svet, njegov odnos do sveta in, predvsem, njegova nujna vprašanja v zvezi s človeškim bivanjem. Komelovo slikarstvo se sooča z velikimi temami človeškega bivanja na svetu in zato so tudi formati njegovih slik nujno zelo veliki.

Razen tega je treba poudariti, da se je Komel iz svoje Rožne doline stalno soočal s sodobno likovno sceno, ne da bi se pustil očarati od njenih frenezij in zaporednih »izmov«. Ostal je zvest svoji poti in tako pristal na vrednotenje barvne osnove kot osrednjega ekspresivnega elementa, ne da bi zašel v skrajnost monokromnega slikarstva.

V petek bodo na otvoritvi razstave predstavili tudi Komelovo monografijo, ki je leta 1985 izšla pri Mladinski knjigi s spremno študijo Staneta Bernika. (bg)

iz umetnostnih galerij

Poetičnost Krasa v akvarelih Andreja Kosiča

Ob predstavitvi Vukovih Ljubezenskih pisem, ki je bila pred dnevi v Kosovelovi knjižnici v Sežani, bi težko našli primernejšega razstavljavca od njegovega mirenškega rojaka Andreja Kosiča.

Andrej Kosič je tiste vrste slikar, kot je bil npr. Robert Hlavaty, ki mu slikanje ni predstavljalo poglavitnega življenjskega opravila, pač pa je slikal predvsem iz ljubezni. Če bi rekli za Kosiča, da mu je slikanje predvsem hobi, bi bilo najbrž to premalo. S pomočjo naravnega talenta in dolgotrajnega resnega dela, si je izoblikoval svojevrsten in lasten likovni izraz, se kvaliteto povzpelo do takšne višine, da ga je mogoče primerjati z najboljšimi akvarelisti.

Spominjam se pogostih pogovorov z dr. Hlavatyjem, ko mi je ob neuspešnih slikah tolmačil zahtevno tehniko akvarela, ki jo umetnik mora stoprocentno obvladati, če se naj po posluži za svoje likovno izražanje. Videti je, da Kosič do potankosti obvlada akvarel in da se prav v tej tehniki do popolnosti lahko likovno izpove. V sežanski knjižnici je na ogled 23 skrbno izbranih akvarelov, ki motivno predstavljajo zimno in jesen. Že na prvi pogled je videti, da Kosiča zanima predvsem Kras. S svojimi mehki rjavimi, rdečimi in zelenimi ter plavimi toni zažari pred nami, kot ga poznamo iz tistega jesenskega časa, ko žari v tistem tako značilnem in tolikokrat od Kosovela opevanem ruju. Kosiča enako zanima kraška pokrajina v zimi, kot ona v jesenskem času. Oboje nam v vseh svojih odtenkih zna enako pričarati. S posebnim zanimanjem opazuje drevesa, ki jih krivenci burja, jim veter lomi veje in jim pogosti požari uničujejo debla. Prav v teh drevesih je tudi skrite veliko življenjske simbole, kraškega človeka, ki mu tudi pokrajina pogojuje življenje.

Razstava bo v knjižnici na ogled do konca aprila. A. N.

Liliana Gramberg v Cartesiusu

Tržaška galerija Cartesius predstavlja svojemu občinstvu domače, to je tržaške likovnike, likovnike iz sosednje Furlanije ter iz Veneta. Tokrat pa se je v tej zahtevni galeriji predstavila umetnica, ki je po rodu sicer iz Trevisa, ki pa že zelo dolgo živi onstran Atlantika, Liliana Gramberg je po rodu iz Trevisa, šolala se je najprej v Rimu, nakar je študije nadaljevala na kalifornijski univerzi. Sedaj je Liliana Gramberg pripravila samostojno razstavo tudi v Tr-

stu, kamor je prinesla dva ducata svojih grafik. Ob prvem, bežnem pogledu na razstavljena dela ima gledalec vtis, da Grambergova ne gleda na svet, ne gleda na življenje z nekim veseljem, optimizmom. V njenih tehnično zelo dobrih ali celo odličnih delih je veliko mračnega, včasih celo turobnega. Tako na primer v listu z naslovom »Stolice«, kjer vidimo tri stolice ob mračnem, umazanem zidu, na katerem je neznana roka pustila tudi nečuljiv grafij.

Vendar pa ni vsa razstava tako mračna, celo ni niti vsebinsko kot tudi ne slogovno povsem enotna, kajti na razstavi sta na primer tudi dva lista, ki nas spominjata na dela slovenskega mojstra Marjana Pogacnika, ki odtiskuje svoja dela tudi »v belem na belem« ter v reliefu. Tu mislimo na lista »Mala samota« in »Zid«. Posebno poslednje delo je zanimivo, saj vidimo na njem, čeprav vse v belem, točne obrise kamnov, seveda v reliefu.

Vsekakor gre za zanimivo razstavo, v kateri se kažejo različne sposobnosti umetnice, ki v svojih delih kaže tudi vplive raznih mojstrov in kultur. Razstava bo trajala do 24. aprila.

Koncert pevskega zbora Tone Tomšič

V petek, 18. t. m., bo v Kulturnem domu v Trstu koncert akademskema pevskega zbora »Tone Tomšič« iz Ljubljane. Koncertni spored tržaškega gostovanja bo izredno bogat; zbor bo izvajal skladbe iz renesančne glasbe, sodobnejše skladbe in ljudske pesmi. APZ »Tone Tomšič«, ki je vselej deležen velike naklonjenosti publike, vodi Jernej Habjančič

Izšla je pri koprski založbi Lipa

Fotomonografija o slovenski Obali in zaledju

OD KOPRA DO PIRANA — (Avtorja besedila: Zvone Petek in Salvator Žitko; soavtorji besedila: Zoran Debenjak, Srečko Kavčič, Boris Suligoj, Janko Tedeško, Marjan Tomšič in Barbara Verdnik; fotograf Jaka Jeraša) — Mladinska knjiga, Ljubljana - Lipa, Koper 1986.

Po daljšem času smo v knjižni ponudbi zasledili zanimivo fotomonografijo z naslovom Od Koprke do Pirana, ki obravnava slovensko Obalo z zaledjem. Ker so tovrstne publikacije pri nas relativno redek pojav, vendar za turistično ponudbo oziroma propagando izjemnega pomena je prav, da nekoliko podrobneje analiziramo omenjeno knjigo. Že na prvi pogled s svojo kvaliteto izstopa 180 barvnih posnetkov fotografa Jaka Jeraša, na notranjem ovitku knjige pa zemljevid Istre iz leta 1525 (izvirnik v atlasu »De summa totius orbis«, Pomorski muzej »Sergej Mašera« Piran).

Tekstualni uvod in zaključek je prispeval pisatelj Marjan Tomšič in sicer zasledimo v uvodnem delu publikacije odlomek iz romana »Savrinke« in v zaključnem delu odlomek iz »Pravljice o vinu«.

Avtorji so poskušali čimbolj strnjeno podati kulturno-zgodovinski pregled nastanka in razvoja Koprke, Izole in Pirana. Razen tega bodo za bralce zanimivi tudi prispevki iz različnih panog: turizma (predvsem zdraviliški turizem), ladjedelništva, solinarstva, pomorstva itd. Kljub temu, da v nekaterih prispevkih zasledimo obilico zanimivih in koristnih podatkov, vendarle pogrešamo sodelovanje nekaterih znanih obalnih strokovnjakov (npr. arheologov, umetnostnih zgodovinarjev, etnologov in arhitektov), ki bi s svojim doprinosom, vsebinsko in kvaliteto, prav gotovo še bolj obogatili zanimivo zastavljen koncept fotomonografije. To še posebej potrjuje dejstvo, da posamezni prispevki bolj ali manj ne sodijo v okvir te knjige, med-

tem ko nekatera besedila samo nakazujejo področja, ki bi vsekakor morala biti podrobneje oziroma obširneje obdelana. Predvsem se to nanaša na prispevek Svet in ljudje v zaledju, ki samo parcialno nakazuje temo, kateri avtorji posvečajo premalo pozornosti.

Danes je verjetno že povsem jasno, da vasi in zaselki v zaledju (Padna, Raven, Koštabona itd.), niso za naše in tuje goste prav nič manj atraktivni, kot obalna mesta. Kljub naštetim pomanjkljivostim bo omenjena knjiga dragocen pripomoček vsem bralcem, ki želijo dobiti primarne informacije o slovenski Obali. Bolj kot sam tekst pa jih bodo verjetno pritegnile umetniške fotografije Jaka Jeraša, ki so že same po sebi zelo zgovorne in najboljše »povedo« vse, kar je poudarjeno že v uvodnem delu knjige — tam, kjer se Kras pri črnokalskih klancih s strmim robom prevesi v flišnato in gričevnato Istro, se srečamo s svojevrstno pokrajino, ki se od preostale Slovenije razlikuje po drugačni zgodovinski usodi in drugačnih kulturnih silnicah.

Težko je razumeti današnji utrip obalnega pasu in zaledja brez poznavanja zgodovine in okvirov, v katerih si je utiral pot nekoliko svojevrstni razvoj tega območja. Dva dejavnika sta vseskozi pomembna zanj in za nastanek naših obalnih mest: morje in zaledje. Obalna mesta so se varno vgnedila med morjem in kopnim. Tako sta Koper in Izola našla domovanje na skalnatih otokih, na polotoku, ki se steguje daleč v morje Tržaškega zaliva pa je Piran zgradil svoje prvotno mestno jedro. Vsa po vrsti so se obdala z obzidji in nepopustljivo varovala svojo samostojnost in pravice ter romansko izročilo. Toda na videz zaprta in vase zagledana mesta so bila le krošnja drevesa, ki je bilo pognalo globoke korenine v svojem bliž-

njem in bolj oddaljenem slovanskem zaledju.

Z novim zagonom in ustvarjalnostjo se je polagoma zabrisal stoletni prepad med mesti in podeželjem in se ustvaril prostor, na katerem klije življenje iz lastnih moči. Večinski narod živi v sožitju s pripadniki italijanske skupnosti, enakovredno vključenimi v vsa področja našega družbenega delovanja in ustvarjanja. Na tem prostoru so iz pretrganih stikov znali ustvariti novo obliko in vizijo skupnega življenja, ki ga je potrebno še naprej gojiti in negovati.

SLAVKO GABERC

Izdelali so program dubrovniškega festivala

Na seji sveta Festivala Dubrovnik so potrdili program in obravnavali finančni načrt za letošnje 37. dubrovniške poletne igre. Program je, za razliko s prejšnjimi leti, precej reducirani in vsebuje za razdobje med 10. julijem in 25. avgustom z otvoritveno slovesnostjo vred 79 prireditev.

Če gledamo letošnji program kot celoto, bo kvaliteten. V dramskem delu sta predvideni dve premieri festivalskega ansambla: Držičev »Skup« in Shakespeareova »Romeo in Julija«. Jugoslovansko dramsko pozorišče bo za festival pripravilo »Potujoče gledališče Šopalović« Ljubomira Simovića, iz preteklega sezone pa bodo ponavljali »Ecce homo«.

Nogomet: danes povratna polfinalna srečanja v treh evropskih pokalih

V središču pozornosti tekma Real-Inter

Danes bodo igrali povratna polfinalna srečanja v treh evropskih nogometnih pokalih.

Za italijanske ljubitelje nogometa bo seveda v središču pozornosti veliki dvoboj za pokal UEFA v Madridu med domačim Realom in milanskim Interjem. Milančani so sicer v prvem srečanju zmagali s 3:1, ta prednost pa je proti moštvu, kot je Real Madrid, sposoben velikih podvigov, zares »minimalna«. O tem so v prvi vrsti pričani pri Realu. V madridskem taboru namreč menijo, da jim je doslej vselej uspelo izločiti moštvo Interja in da se bo to pripetilo tudi drevi. Španci bodo resnici na ljubo igrali brez enega izmed svojih ključnih nogometašev, kot je Valdano (izključen), to pa jih ne preveč »razburja«. Butragueno in Sanchez sta najavila pravi juriš na Interjeva vrata. Tu pa je še izkušen Santillana, ki se je, vsaj tako kaže, opomogel po poškodbi.

Real Madrid tudi računa na neprecenljivo podporo svojih navijačev. Stadion »Bernabeu« bo namreč nabito poln.

Pri Interju gledajo na drevisnjo tekmo z zmernim optimizmom. Zavedajo se, da jih čaka izredno težka naloga, prepričani pa so, da ne bodo ponovili »starih napak« s prejšnjih srečanj z Realom, ko so Madridčanom dopustili, da so navalili na njihova vrata in nato tudi prejeli po tri zadetke.

Še vedno je v dvomu nastop Karla Heinza Rummeniggeja, trener Corso pa upa, da bo zahodnonemški as vendarle stopil na igrišče. O njegovem nastopu bodo odločili tik pred začetkom srečanja. V primeru, da Rummenigge ne bi igral, bi ga zamenjal Marini, da bi tako vsaj okrepili sredino igrišča.

INTER: Zenga, Bergomi, Mandorlini, Baresi, Collovati, Ferri, Fanna, Tardelli, Altobelli, Brady, Rummenigge, (Marini).

SODNIK: Keizer (Nizozemska).

Srečanje se bo pričelo ob 21. uri. Italijanska TV (2. spored) ga bo neposredno prenašala s pričetkom ob 20.55.

V drugem polfinalnem srečanju pokala UEFA bo belgijski Waregem igral proti Kölnu. Zahodni Nemci so v prvi tekmi zmagali kar s 4:0 in so seveda favoriti za uvrstitev v finale.

V pokalu prvakov bo Barcelona pred skoraj brezupno nalogo. V goste bo sprejela švedsko moštvo Göteborga, ki je v prvi tekmi zmagalo s 3:0. V Bukarešti je pričakovati izenačen boj med Steauno in Anderlechtom. Belgijci so v prvi tekmi doma tesno zmagali z 1:0.

V pokalu pokalnih prvakov je kijski Dinamo, ki je doma zmagal s 3:0, favorit v Pragi proti Dukli. Bayer iz Uerdinga pa bo moral nadoknaditi gol razlike proti madridskemu Athleticu.

REAL MADRID: Agustin, Chendo, Camacho, Maceda, Sanchis, Gordillo, Butragueno, Michel, Sanchez, Gallego, Santillana (Cholo).

VERJETNI POSTAVI

Tudi na ostalih igriščih zanimivi boji

POKAL PRVAKOV (finale 1. maja v Sivillii)

- Barcelona (Španija) - IFK Göteborg (Švedska) — prva tekma 0:3
- Steauna Bukarešta (Romunija) - Anderlecht (Belgija) — prva tekma 0:1

POKAL POKALNIH PRVAKOV (finale 2. maja v Lyonu)

- Dukla Praga (ČSSR) - Dinamo Kijev (Sovjetska zveza) — prva tekma 0:3
- Bayer Uerding (ZRN) - Atletico Madrid (Španija) — prva tekma 0:1

POKAL UEFA (finale 30. aprila in 6. ali 8. maja)

- Real Madrid (Španija) - INTER (ITALIJA) — prva tekma 1:3
- Waregem (Belgija) - Köln (Zahodna Nemčija) — prva tekma 0:4

Izdali kar 12 zapornih nalogov in 38 sodnih obvestil

Pravi »potres« v italijanskem nogometu

TURIN — Le nekaj več kot mesec dni pred pričetkom SP v Mehiki in le dve koli pred koncem letošnjega izredno zanimivega prvotigaškega prvenstva je italijanski nogomet v vrtincu hudega škandala, še večjega od onega iz leta 1980, ki je tako načel »podobok« najbolj priljubljene športne panoge v Italiji.

Včeraj v Turinu so v zvezi z novo afero glede »črnih stav« izdali 12 zapornih nalogov (od katerih so 10 že izvedli) in 38 sodnih obvestil, na katerih je tudi nekaj zvenečih imen. Zaporni nalog so prejeli: Giovanni Bides in Antonio Pignino, rezervni vratar, oz. pomožni trener Pro Vercellija; Giovanni Cutrera, nogometni posrednik iz Palermo; Guido Legrenzi iz Brescia; Gian Filippo Reali, bivši branilec Fiorentine, Avelina, Atalante in odgovorni za neko nogometno šolo pri Milanu; Santo Moriggi, trgovec iz kraja pri Milanu; Paolo Di Rosa, funkcionar Bance d'Italia v Pescari; Roberto Grasso, upokojenec iz Turina; Nicola Triglia, bivši inšpektor igralnice v St. Vincentu; Salvatore Lo Russo stari znaneč neapeljske kvesture.

Od osemindeset oseb, ki so pre-

jele sodna obvestila, je nekaj zelo znanih imen v italijanskem nogometnem svetu. Med le-timi naj omenimo Tita Corsija, generalnega direktorja Udineseja; Franca Janicha, športnega direktorja Barija; Itala Allodija; svetovalca predsednika Napolija; Daria Maraschina, predsednika Vicenze; Gastoneja Rizzata, tehničnega direktorja Vicenze; Franca Cerilija, nogometaša Vicenze; Spartaca Ghinija, predsednika Perugie; Saura Massija, nogometaša Perugie; Giacomina Chinellata, nogometaša Cagliari; Claudia Vinazzanija, nogometaša Lazia, in druge, med katerimi tudi nogometaša Triestine Braghina.

Državni pravdnik, dr. Giuseppe Marabotto, ki koordinira preiskavo, je dejal, da sodnih obvestil nista prejela Terraneo (vratar Milana) in Criscimanni (nogometaš Udineseja), kot je bilo objavljeno na nekaterih časopisih.

Preiskovalni sodnik italijanske nogometne zveze Corrado De Biase je med drugim dejal, da so v novo afero vpletena društva A, B in C lige in da bodo primerno ukrepali, kot so to že storili leta 1980.

Medtem pa so vsi obtoženi nove afe-re zanikali, da so v njo vpleteni. V teh dneh je pričakovati še zelo zanimive razplete...

Braghin (Triestina) zavrača obtožbe

Vest, da je med igralci, ki so dobili sodni poziv v zvezi s črnimi stavami, tudi nogometaš Triestine Maurizio Braghin, je nemalo presenetila tržaške ljubitelje nogometa, saj je Braghin (27 let) poznan kot borben in dober igralec ter je kot tak v Trstu dokaj priljubljen. Braghin je bil v spremstvu generalnega direktorja Triestine Piedimonteja in odvetnika kluba Stiglianija pri šefu letkega oddelka tržaške kvesture Padulanu. Med pogovorom je Braghin zanikal, da bi bil na kakršenkoli način vpleten v afero, ki je nanaša na lansko prvenstvo in je izrazil svoje začudenje. Padulano je izključil možnost, da bi lahko bil v afero vpleten še kakšen igralec ali odbornik Triestine.

Košarka: jugoslovansko prvenstvo

Cibona drugi finalist

Cibona — Partizan 128:104 (70:44)

ZAGREB — Potem ko se je Zadar po samih dveh tekmah uvrstil v finale za jugoslovansko naslov, je sinoči zagrebška Cibona doma v tretji tekmi visoko in zanesljivo premagala beograjskega Partizana in je tako drugi finalist.

Zagrebčani so igrali izredno predvsem v prvem polčasu, ko so z odlično obrambo povsem onemogočili goste, tako da je bil drugi polčas zanje le gola formalnost. V prvem delu tekme so Zagrebčani predvsem onemogočili Petra Vilfana, ki je bil v sobotni tekmi v Beogradu izredno razpoložen. Vilfan je imel pri metu 0:6, igral je le 14 minut in se nato ni vrnil več na igrišče.

Najboljši strellec v vrstah Cibone je zopet bil Dražen Petrović, ki je tokrat dosegel 42 točk. Zelo razpoložen pa je bil tudi Cvjetičanin (22 točk), sicer pa je vse moštvo Cibone odlično igralo. Pri gostih sta bila najuspešnejša strelca Djordjević (23 točk) in Grbović (20).

Prva finalna tekma med Cibono in

Zico zopet trenira

SAO PAULO — Znani brazilski nogometaš Zico je okrevaj po poškodbi na nogi in je že pričel s treniranjem. Bivši nogometaš Udineseja pa seveda še ni navedel za jutrišnje prijateljsko tekmo v Brasiliu, kjer bo brazilska reprezentanca igrala proti Finski.

Nogomet: »Top 11«

RIM — Po 28. kolu prve italijanske nogometne lige je najboljša enajsterica (»Top 11«) naslednja: Galli, Corradini, Nela (Cabrini), Bagni (Ancelotti), Brio (Bonetti), Zaccarelli, Donadoni, Boniek, Pruzzo, Maradona, Vialli (Rummenigge).

Boks: Murphy - Gaymon

SANREMO — V Sanremu že nekaj dni trenirata ameriška boksarja Lee Roy Murphy in Dorsey Gaymon, ki se bosta v soboto spoprijela za naslov svetovnega prvaka (verzija IBF) v lahki kategoriji.

Kolesarstvo: ČSSR prolog

BERGAMO — Reprezentanca ČSSR je osvojila prolog na mednarodni kolesarski amaterski dirki »Settimana Bergamasca«. Druga je bila Poljska, tretja pa SZ. Danes bo na sporedu prva od šestih etap te dirke.

Zadrom bo v Zagrebu v soboto ob 20. uri. (nb)

Košarka: finale italijanskega pokala

Drevi v Bologni

Simac - Scavolini

BOLOGNA — V Bologni bo drevi ob 20.30 finale italijanskega košarkarskega pokala med milanskim Simacom in Scavolinijem iz Pesara.

Čprav bo večina navijačev na strani Scavolinija (iz Pesara jih bo dopotovalo več kot 2.000, Milančani pa bodo raje sedeli pred TV in gledali pokalno nogometno tekmo Real - Inter), je favorit v tem srečanju Petersonovo moštvo, ki je za take boje izkušnejše.

Tenis: Laura Garrone uspešna

AMELIA ISLAND — Italijanka Laura Garrone je v prvem kolu mednarodnega teniškega turnirja premagala Avstralko Petro Huber s 4:6, 6:3, 7:5. Izločena pa je bila Sandra Cecchini. Premagala jo je Bolgarka Katerina Malejeva s 3:6, 6:1, 6:4.

Po nazadovanju Stefanela v A-2 ligo

B. Vitez: »Treba bo zavihati rokave«

Tržaški Stefanel je izpadel iz A-1 košarkarske lige. Tržaški prvotigaš, ki si je pred prvenstvom celo nadejal boljše uvrstitve iz leta prej, bo tako v prihodnji sezoni igral v A-2 ligi.

Bila je to »nesrečna« sezona, kot so večkrat poudarili pri tržaškem društvu, med katero so ekipne igralce pestile poškodbe. Dolga odsotnost »play-makerja« Fischetta pa naj bi bila usodna za nazadovanje v A-2 ligo. Večina košarkarjev je igrala s spremenljivo formo, izbira Američanov pa je poglavje zase. Skratka, to sezono je treba čimprej pozabiti, ali bolje naj bo le-ta »nauk«, da se letošnje napake ne ponovijo več.

Kaj pa o tem misli bivši Jadrinov košarkar in že dve leti član Stefanela Boris Vitez?

»Če sodimo po izpadu, je seveda ta sezona za Stefanel negativna. Pri tem pa so številne olajševalne okoliščine: predvsem bi omenil poškodbe, ki so pestile našo ekipo. Probleme smo imeli z Američani in tudi trener je bil nov. Usodna za izpad pa je verjetno bila napačna izbira igralcev. Za določena mesta na igrišču smo imeli po več igralcev, pod košem pa smo bili pomanjkljivi. Poleg tega Američana se v igri nikakor nista ujela.«

»Vzporedno z ekipo si tudi ti začel v krizo...«

»Če primerjam svojo igro s prejšnjo sezono, sem gotovo napravil korak nazaj. Sledil sem poti svoje ekipe. Občasno sem opravil tudi nekaj dobrih nastopov. S svojo igro pa nisem zadovoljen. Za naprej bom mo-

ral krepko zavihati rokave.«

»Tvoje mnenje o A-1 ligi?«

»Med ekipami, ki so razočarale, sodimo mi in Benetton. Se posebnost slednji je razočaral, glede na to, kar je potrosil za sestavo ekipe. Pod pričakovanjem pa je gotovo igrala tudi Bancoroma. Moštvo, ki me je ugodno presenetilo, pa je Arexons iz Cantùja. Arexons je dlje časa igral brez svojega najboljšega strelca Rive, kljub temu pa je ekipa iz Cantùja osvojila drugo mesto.«

»Kaj pa o posameznikih?«

»Glede posameznikov bi v prvi vrsti omenil Rivo. Bil je težko poškodovan. Ko pa se je vrnil na igrišče, je igral v velikem slogu in uspešno "bombardiral" nasprotnikov koš. Od ostalih italijanskih igralcev bi omenil Sbarro, Gentileja in Caponeja (tu se pozna Tanjevičeva roka), Jacopinija, Albertazzija in Lanzo. Od tujih igralcev bi omenil O-scarja, Fredricka in Gaya.«

»Naši ljubitelji košarke se sprašujejo, kaj bo sedaj z Borisom...«

»Prezgodaj je o tem govoriti. Šele ko bo društvo najelo novega trenerja, bom kaj več zvedel. Novi trener bo namreč izbral igralski kader in na podlagi njegovih izbir bodo padle odločitve, katere sedanje košarkarje bo društvo potrdilo, če bo prišlo do nakupov ali zamenjav. Osebnost bi bil zelo zadovoljen, če bi lahko igral v A-1 ligi. Sicer pa mislim, da bo čez približno 20 dni slika v društvu jasnejša.«

(B. Lakovič)

Mednarodna jadrna regata v Kopru

L. Bogatec (Sirena) deveti

Organizatorji koprskje mednarodne jadrane regate niso imeli sreče z vremenom. Potem ko so uspešno izvedli štiri jadrnanja v petek in soboto, je v nedeljo zajel Koprski zaliv hladen val in močna burja, ki sta 40 jadrncev iz treh držav priklenila na obalo. Tako so rezultati doseženi v štirih jadrnanjih končni.

V razredu »fin« je zmagal Spličan Viali, Koprčan Mrak je bil četrti, Lorenzo Bogatec iz Barkovelj, član Sirene pa zelo dober deveti. V razredu »europa« je zmagal domačin Orel pred

klubskim kolegom Potokarjem, v razredu »420« pa sta bila najboljša koprška jadrnca Antonaz in Glavina.

Jadranci na deski, ki so imeli v Koprskem zalivu prvo letošnje regato za državni pokal, zbralo se jih je 56 iz Italije, Avstrije in Jugoslavije, pa so uspeli spraviti pod streho le eno regato. Tako je seveda tekmovanje neveljavno, potrebno pa je reči, da je v težkem razredu zmagal Dušan Puh, član Buma iz Kopra, v lahkem razredu pa Saša Stepanov iz piranske Keke. (J. Kreft)

Košarka: lestvica strelcev B lige

Marko Ban presegel mejo 600 točk

Na lestvici najboljših strelcev drugotigaškega italijanskega prvenstva je Jadrinov košarkar Marko Ban zanesljivo presegel mejo 600 točk. Marko je seveda še vedno drugi na tej posebni lestvici. Vodi pa košarkar Panapesce iz Montecatinija Boni.

LESTVICA STRELCEV

Boni (Panapesca Montec.)	750
MARKO BAN (JADRAN)	621
Della Fiori (Cagiva VA)	583
Sciaccia (Faciba B. Arsizio)	582
Maguolo (Panapesca Montec.)	569
Masetti (Ecocementi FE)	517
Turel (Castor Pordemon)	505
Ferraiuolo (Cagiva VA)	494

Under 14: odbojkarji Sloge pokrajinski prvaki

Sloga — Breg 1:2 (16:14, 13:15, 14:16)

SLOGA: Kralj, Križman, Renčelj, Kristjan in Martin Mesar, Renar, Malalan, Maver, Marc, Stopar, Robert in Peter Škabar.

BREG: Bosič, Basso, Komar, Čuk, Furlanič, Tul, Kolarič, Stefančič, Žerjal.

V pokrajinskem delu prvenstva under 14, v katerem sta letos nastopila le Sloga in Breg, je bilo včeraj na sporedu povratno kolo.

Tokrat tekma ni bila tehnično tako privlačna kot prva v Dolini. V prvem setu so Brežani že visoko povedli, a je slogašem uspelo nadoknaditi zamujeno in niz osvojiti z minimalno razliko. To pa jim je bilo tudi dovolj za osvojitve pokrajinskega naslova, saj so v Dolini slavili s 3:0. Po tem nizu so tudi krepko popustili in Brežani so tako lahko dosegli vsaj simbolično zmago. (Inka)

Mladi odbojkarji Sloge, pokrajinski prvaki under 14

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70.— din, naročnina za za-
sebnike mesečno 350.—, letno 3.500.—, za orga-
nizacije in podjetja mesečno 500.—, letno nedel-
ski 1.200.— din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st.
viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi
3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi
650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20% IVA
18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu.
Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se nara-
čajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul.
Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz
vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

16. aprila 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdeja
in tiska

ZIT
Trst

Član italijanske
zveze Evropskih
založnikov FIEG

London je bil obveščen o Reaganovih načrtih Britanska vlada odobrava ameriški napad na Libijo

Margaret Thatcher

LONDON — Velika Britanija je že prejšnji teden dovolila ameriškim silam, da se poslužijo lastnih oporišč v Angliji kot startne točke za napad na Libijo. Tako je pojasnila v parlamentu predsednica britanske vlade Margaret Thatcher v odgovoru na vprašanje opozicije.

Kot izhaja iz poročila Thatcherjeve in njenega zunanjega ministra Howa, Velika Britanija v celoti odobrava ameriški napad na Gadafija. »Ameriška akcija ni samo opravičljiva, pač pa bistvena,« je izjavil Howe v intervjuju z uradnikom britanske BBC. »Ali naj prenašamo terorizem kar tako, ne da bi reagirali,« se je vprašal Howe in spomnil, da so arabski teroristi pred nedavnim ubili v Londonu mlado policistko.

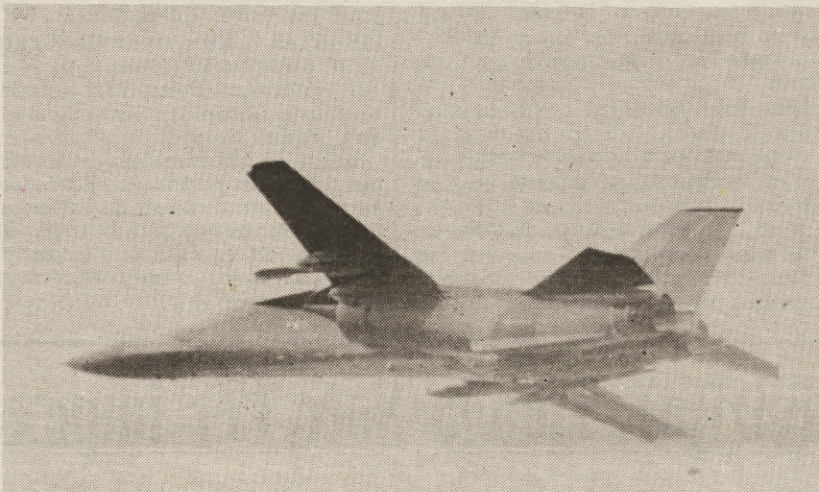
V nadaljevanju svojega posega je britanski zunanji minister naglasil, da je VB ukrepala ob neizpodbitnih dokazih, da Libija naklepa nove teroristične napade. Howe je izjavil, da so ZDA večkrat zahtevale, naj se Libija odpove terorizmu, v odgovor pa dobi-

le le grožnje in »libijska vlada je kljub opozorilom nadaljevala s terorističnimi napadi«, s tem pa je po mnenju Howa dala ZDA »pravico, da se branijo pred tako stalno grožnjo.« Howe je še priznal, da obstaja nevarnost nedolžnih žrtev in da obstaja nevarnost represalij, pripomnil pa je vsekakor, da bodo prijatelji Velike Britanije razumeli stališča londonske vlade.

Britanski konservativci so edini v državi pozitivno ocenili vojaški poseg proti Libiji. Laburistični leader Neil Kinnock je ocenil akcijo kot povsem zgrešeno in dodal, da se bo ob napadu le razširil krog Gadafijevih prijateljev. Laburistični voditelj je tudi dejal, da je VB igrala zelo dvoumno vlogo, saj je bila že pred enim tednom obveščena o napadu (to je priznala Thatcherjeva v parlamentu), vendar pa o Reaganovih naklepih ni obvestila zunanjih ministrov EGS na nedavnem sestanku na Nizozemskem. Prav tako oster je bil Denis Healey, ki v stranki odgovarja za zunanje zadeve in ki je naglasil, da se kot Britanec »sramuje ravnanja Margaret Thatcher«. Kritično je ocenil ravnanje ameriške in britanske vlade tudi posebni odposlanik Chanterburjskega nadškofa Terry Waite, ki je lani dosegel osvoboditev štirih britanskih talcev iz libijskih zaporov.

Uporabo ameriških oporišč v VB, od koder so startali ameriški bombniki, uravnava tajni sporazum iz leta 1951, po katerem mora Washington prositi VB za dovoljenje, da s teh oporišč napade druge države. Reagan je za dovoljenje vprašal, kot je včeraj priznala Thatcherjeva, britanska vlada pa je to dovoljenje dala, saj kot je dejala predsednica londonske vlade, »bi bilo nerazumljivo, da bi Američanom odrekli uporabo naših oporišč.«

Med letom so bombnikom dobavili gorivo tankerji KC-10 Libijo so napadli »stari« bombniki F-111 ki so jih ZDA prvič uporabile v Vietnamu

Napad na Libijo je v prvih včerajšnjih urah izvedlo 18 ameriških bombnikov F-111. Gre za dvomotorske reaktivce, dolge 22,5 m, z razponom kril od 10 do 20 m in katerih teža lahko doseže največ 41 ton. Na njih sta po dva člana posadke. Njihova najvišja hitrost je 2,5 maha, se pravi 2,5-krat večja od hitrosti zvoka. Za izdelavo teh bombnikov se je pred kakimi 20 leti zavzel takratni ameriški tajnik za obrambo Robert McNamara, ki je hotel hkrati oborožiti letalstvo in mornarico z letalom, ki naj bi bilo »po hitrosti podobno lovcu, po nosilnosti bombniku, po avtonomiji pa transportnemu zrakoplovu«.

Bombnik F-111 je v zgodovini letalstva zapisan tudi kot prvo letalo s premičnimi krili. Svoj čas je torej predstavljal dokajšen »tehnološki dosežek«, kljub temu pa se je slabo izkazal, ko so ga ZDA začele uporabljati v Vietnamu. Šele pozneje so ga izpopolnili in je pri »gospodih vojne« prišel na boljši glas. Oborožen je z 20-milimetrskim topom »vulkan«, z dvema 373-kilogramskima bombama, z drugimi granatami za skupno 13 ton in s 6 raketami zrak-zrak, ki dosežejo 190 km oddaljene cilje. V ZDA so zgradili skupno 563 takšnih bombnikov, od katerih 23 za Avstralijo. Pred napadom na Libijo se jih je 6 ponesrečilo oziroma jih je padlo. Skupno so jih uporabili v približno 4 tisoč misijah, od katerih jih je 3.980 bilo uspešnih.

Kot rečeno, je avtonomija bombnika F-111 precejšnja, saj lahko leti od 4 do 6 tisoč km brez dobav goriva. Toda pot od Velike Britanije do Libije in nazaj je veliko daljša. S potrebnim gorivom je 18 F-111 včeraj ponoči med potjo oskrbelo 10 ameriških tankerjev vrste KC-10. Gre za vojaško - transportno verzijo znane komercialne triaktivke DC-10, ki ga proizvaja družba McDonnell Douglas. KC-10 je postal operativen šele leta 1981 in je prav v napadu na Libijo doživel svoj »ognjeni krst«. Njegove cisterne lahko prevažajo največ kakih 91 ton goriva. Z njim lahko oskrbi med letom letala, ki so do 3.500 km oddaljena od oporišča. V 1 minuti natoči 5.700 litrov goriva. Z njim lahko hkrati oskrbi eno letalo aviacije in eno mornarice. V prvem primeru uporablja trdo, v drugem pa mehko pretočno cev. Poleg goriva KC-10 lahko prevaža 25 ton opreme in 59 oseb.

Razsežnosti tankerja KC10 so seveda iste kot tiste DC-10. Dolg je 55 m, razpon njegovih kril pa doseže skoraj 50,5 m. Ameriško letalstvo je naročilo 44 primerkov za obdobje 1983-87, za kar bo porabilo skupno 2,7 milijona dolarjev.

Na slikah (teletfoto AP) zgoraj razbitine sestreljenega ameriškega bombnika v Tripolisu, spodaj bombnik F-111

ZDA - Libija: šest let napetosti, sporov, atentatov

WASHINGTON, TRIPOLIS — Napetost med Združenimi državami in Libijo, ki je v zadnjem mesecu prerasla v prave vojaške akcije z napadi v Sidskem zalivu in na libijskem ozemlju, traja že več kot šest let. Prvi resnejši incident, ki je zrahljal diplomatske stike med Reaganovo upravo in Gadafijevim režimom, se je pripetil 2. decembra 1979, ko je skupina Homeinijevih pristašev sežgala ameriško veleposlaništvo v Libiji.

Po tem »uvodu« se je spor med Libijo in Združenimi državami takole nadaljeval:

6. februarja 1980: po dveh napadih na francoska diplomatska sedeža v Libiji se ZDA odločijo za ukinitve dejavnosti ameriškega veleposlaništva v Tripolisu.

April 1980: ZDA izženejo skupino libijskih diplomatskih predstavnikov, češ da so grozili libijskim študentom v ZDA.

6. maja 1981: Reagan zapre libijsko veleposlaništvo v Washingtonu in izžene iz ZDA vse libijske diplomatske osebe pod obtožbo kršenja mednarodnih diplomatskih norm.

19. avgusta 1981: v Sidskem zalivu dva ameriška

lovca F-14 tomcat, ki sta vzletela z letalonosilke Nimitz, sestrelita libijski vojni letali sukaj 22. Libija proglasi Sidski zaliv za svoje ozemlje.

November 1981: Libija naj bi poslala v ZDA nekaj svojih samomorilskih škvader, da bi umorile Reagana in podpredsednika Busha. V ZDA poostrijo nadzorstvo v javnih poslopih.

11. decembra 1981: ZDA omejijo potovanja svojih državljanov v Libijo.

10. marca 1982: ameriška vlada izda ukaz o prevozi uvoza libijske nafte v ZDA.

19. februarja 1983: ameriška letalonosilka Nimitz pluje pred Tobruk in Bengazijem. Ostre protiameriške demonstracije v Libiji. Z letalonosilke vzletijo štirje obveščevalni reaktivci awacs proti Egiptu, da bi »preverili« vesti o zbiranju libijskih vojaških sil ob meji s Sudanom. Washington sporoči, da so ameriški lovci prestregli dva libijska miga, ki sta se približala letalonosilki Nimitz.

4. junija 1985: ZDA izženejo libijskega diplomatskega predstavnika pri OZN: obtožujejo ga, da je pripravil zaroto proti oporečnikom Gadafijevega režima.

17. decembra 1985: v terorističnih atentatih na rimskem in dunajskem letališču umre 19 ljudi. Reagan obtoži Libijo, da je sodelovala pri atentatih.

7. januarja 1986: Reagan pretrže gospodarske stike z Libijo in ukaže ameriškim državljanom, ki živijo v Libiji, naj se vrnejo v ZDA.

23. marca 1986: začetek ameriških manevrov v Sidskem zalivu.

24. marca 1986: libijske protiletalske sile streljajo na ameriške lovce. Ameriški lovec A-6 vzleti z letalonosilke America in bombardira libijsko vojno ladjo. Dve ameriški raketi harm zadenejo radarsko postajo v Sidri.

25. marca 1986: ameriška letala zadenejo dve libijski ladji, raketne postojanke in radarsko postajo.

2. aprila 1986: na letalu TWA Rim - Atene - Kairo eksplodira peklenski stroj. Štirje mrtvi. ZDA obtožijo Libijo za atentat.

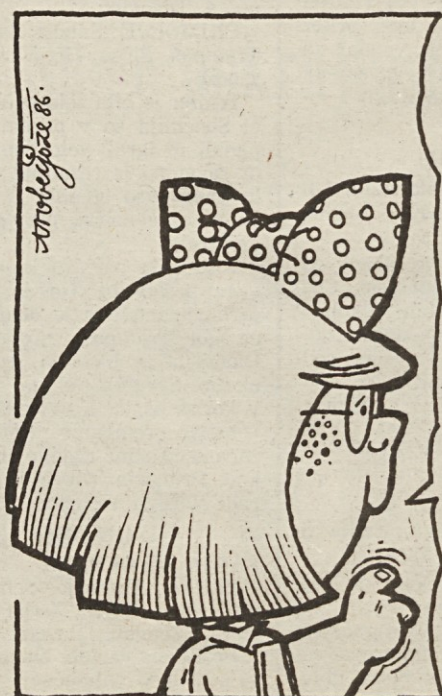
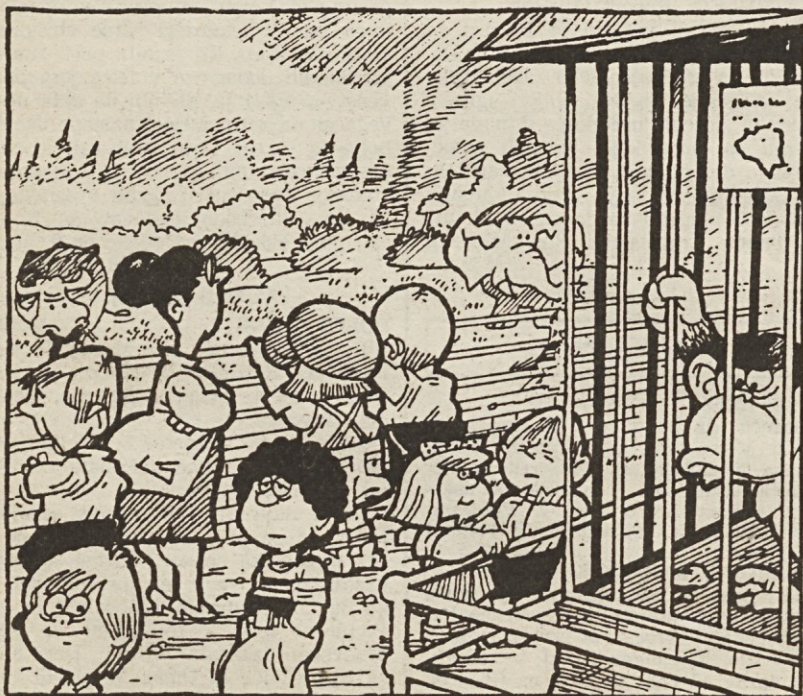
5. aprila 1986: dinamični atentat na berlinski disko klub La Belle, kjer se zbirajo ameriški vojaki. Dva mrtva. ZDA spet obtožijo Libijo za atentat.

15. aprila 1986: ameriški napad na libijska mesta Tripolis in Bengazi.

Jože Trobec

Čenča

56.

ZELO
POUČNO,
MAMICA!
VSE BESEDE,
KI JIH
SLIŠIM
PRI
SOSEDOVIH,
SEM TAM
VIDELA
V KLETKAH!